

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4727/2020

Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄

1. Σκοπός του Μέρους Α΄ του παρόντος είναι η ολοκληρωμένη ρύθμιση όλων των θεμάτων που άπτονται της ψηφιακής διακυβέρνησης και ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) από τους φορείς του δημόσιου τομέα για τις ανάγκες της λειτουργίας τους, καθώς και την υποστήριξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων και των συναλλαγών τους με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες.
2. Θεσπίζεται η υποχρέωση της χρήσης ΤΠΕ από τους φορείς του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για τις ανάγκες της λειτουργίας τους και την υποστήριξή τους στην παροχή υπηρεσιών σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, καθώς και το δικαίωμα των τελευταίων να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσα από ΤΠΕ.
3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/ 2014 (Α΄ 143), τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.
4. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται: (α) ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων από τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ, (β) ως προς την επικοινωνία και συναλλαγή μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ, (γ) ως προς την επικοινωνία και συναλλαγή με χρήση ΤΠΕ μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, (δ) ως προς την πρόσβαση των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων σε δημόσια έγγραφα και τη διάθεσή τους για περαιτέρω χρήση μέσω ΤΠΕ.
5. Οι διατάξεις του Μέρους Α΄ εφαρμόζονται και στην περίπτωση που μέρος της έκδοσης ή διεκπεραίωσης πράξης ή ενέργειας, της επικοινωνίας ή της συναλλαγής πραγματοποιείται χωρίς χρήση ΤΠΕ. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται σε εκείνα τα στάδια της πράξης, ενέργειας, επικοινωνίας ή συναλλαγής, τα οποία πραγματοποιούνται με χρήση ΤΠΕ. Για τα συστήματα επικοινωνιών και πληροφορικής, στα οποία αποθηκεύονται, επεξεργάζονται ή διαβιβάζονται εθνικά διαβαθμισμένες πληροφορίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (Ε.Κ.Α.).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

- 1. Αρχή Εγγραφής:** η οντότητα που είναι αρμόδια για την ταυτοποίηση φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων.
- 2. Αρχή Πιστοποίησης:** η οντότητα που είναι αρμόδια για την τεχνική διαχείριση των πιστοποιητικών ηλεκτρονικής υπογραφής ή ηλεκτρονικής σφραγίδας ή ηλεκτρονικής χρονοσφραγίδας για ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους.
- 3. Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων:** η ικανότητα συστημάτων δικτύου και πληροφοριών να ανθίστανται, με δεδομένο βαθμό αξιοπιστίας, σε ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.
- 4. Ασφάλεια πληροφοριών-δεδομένων:** η ασφάλεια των πληροφοριών και δεδομένων που διακινούνται, υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται στα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος για τη διατήρηση της ακεραιότητας, διαθεσιμότητας και εμπιστευτικότητας των πληροφοριών.
- 5. Ασφάλεια Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ΤΠΕ:** η ασφάλεια της τεχνολογικής υποδομής των πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των επικοινωνιακών (υπο)συστημάτων του.
- 6. Αυθεντικοποίηση:** ηλεκτρονική διαδικασία επαλήθευσης/επιβεβαίωσης ταυτότητας και των τυχόν ειδικών χαρακτηριστικών φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, που βασίζεται σε χορηγηθέντα διαπιστευτήρια.
- 7. Δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας:** μοναδικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται από τον δημιουργό (νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φορέας) της ηλεκτρονικής σφραγίδας για τη δημιουργία αυτής.
- 8. Δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής:** μοναδικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής.
- 9. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:** κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων») ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου.

- 10.** Δημόσια έγγραφα: όλα τα διοικητικά έγγραφα, όπως ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 (Α' 45), ήτοι τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους, από τον καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία. Περιλαμβάνονται όλα τα διοικητικά έγγραφα.
- 11.** Διαδικτυακή Υπηρεσία (web service): η ηλεκτρονική υπηρεσία ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων ή εφαρμογών. Η διαδικτυακή υπηρεσία διακρίνεται σε απλή και σύνθετη. Η απλή διαδικτυακή υπηρεσία εξυπηρετεί τη διάθεση δεδομένων και πληροφοριών από έναν φορέα πάροχο προς άλλους φορείς καταναλωτές. Η σύνθετη διαδικτυακή υπηρεσία συνδυάζει πληροφορίες και δεδομένα από απλές διαδικτυακές υπηρεσίες φορέων παρόχων για τη δημιουργία νέας υπηρεσίας προς άλλους φορείς καταναλωτές.
- 12.** Διαπιστευτήρια: εχέγγυα, όπως κωδικοί πρόσβασης, που παρουσιάζει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι χρήστης ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί αυθεντικοποίησή του.
- 13.** Διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας: διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ηλεκτρονικής σφραγίδας.
- 14.** Διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής: διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής.
- 15.** Εγγραφή: η διαδικασία που συνίσταται στη δήλωση βούλησης να γίνεται χρήση μιας ψηφιακής δημόσιας υπηρεσίας, στην υποβολή τυχόν απαιτούμενων προς τούτο δικαιολογητικών και νομιμοποιητικών εγγράφων και στην παροχή διαπιστευτηρίων.
- 16.** Εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας: διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας που πληροί κατ' αναλογία τις οριζόμενες στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 απαιτήσεις.
- 17.** Εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής: διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014.
- 18.** Εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα: προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα που δημιουργείται από εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας και η οποία βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής σφραγίδας.
- 19.** Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπηρεσία συστημένης παράδοσης: ηλεκτρονική υπηρεσία συστημένης παράδοσης που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) παρέχεται από έναν ή περισσότερους εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών εμπιστοσύνης, β) εξασφαλίζει με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης την ταυτοποίηση του αποστολέα, γ) εξασφαλίζει την ταυτοποίηση του

αποδέκτη πριν από την παράδοση των δεδομένων, δ) η αποστολή και η λήψη των δεδομένων διασφαλίζονται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης κατά τρόπον που να αποκλείει τη δυνατότητα μη ανιχνεύσιμης τροποποίησης των δεδομένων, ε) οποιαδήποτε τροποποίηση των δεδομένων που απαιτούνται για τους σκοπούς της αποστολής ή της λήψης των δεδομένων δηλώνεται σαφώς στον αποστολέα και στον αποδέκτη των δεδομένων, και στ) η ημερομηνία και ο χρόνος αποστολής, παραλαβής και οποιαδήποτε αλλαγή των στοιχείων αναφέρονται με εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα.

20. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή: προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που δημιουργείται από εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής και η οποία βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής.

21. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα: ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέει την ημερομηνία και την ώρα με τα δεδομένα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείεται ευλόγως η δυνατότητα μη ανιχνεύσιμης τροποποίησης των δεδομένων, β) βασίζεται σε χρονική πηγή ακριβείας συνδεδεμένη με τη Συντονισμένη Παγκόσμια Ώρα και γ) φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή έχει υπογραφεί με κάποια άλλη ανάλογη μέθοδο.

22. Εγκεκριμένη υπηρεσία εμπιστοσύνης: υπηρεσία εμπιστοσύνης, η οποία πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.

23. Εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής σφραγίδας: πιστοποιητικό ηλεκτρονικής σφραγίδας που εκδίδεται από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και πληροί τις οριζόμενες στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 απαιτήσεις.

24. Εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής: πιστοποιητικό ηλεκτρονικών υπογραφών που εκδίδεται από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και πληροί τις οριζόμενες στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 απαιτήσεις.

25. Εγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης: ο πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης ο οποίος παρέχει μία ή περισσότερες εγκεκριμένες υπηρεσίες εμπιστοσύνης και έχει αναγνωριστεί ως τέτοιος από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.).

26. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή.

- 27.** Επικύρωση ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας: η διαδικασία ελέγχου και επιβεβαίωσης ότι μια ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα είναι έγκυρη.
- 28.** Επιχειρησιακή λειτουργία πληροφοριακού συστήματος: η λειτουργία, ενημέρωση και ανάκτηση πληροφοριών από ένα πληροφοριακό σύστημα από τους αρμόδιους τελικούς χρήστες σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πληροφοριακού συστήματος.
- 29.** Ευρετηρίαση: η δημιουργία υποδομής για την ταχεία αναζήτηση πληροφοριών και δεδομένων σε ένα αρχείο ή συλλογή πληροφορίας και εγγράφων.
- 30.** Ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα: τα δημόσια έγγραφα που παράγονται από φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- 31.** Ηλεκτρονική διαχείριση εγγράφων: το σύνολο των ενεργειών που πραγματοποιούνται με χρήση ΤΠΕ και που αποσκοπούν στην καταχώριση, πρωτοκόλληση, οργάνωση, ταξινόμηση και συντήρηση των εγγράφων που δημιουργήθηκαν από τους φορείς δημόσιου τομέα ή των εγγράφων που περιήλθαν σε αυτούς από τρίτους.
- 32.** Ηλεκτρονική πληρωμή: η καταβολή χρηματικού ποσού που διενεργείται με χρήση ΤΠΕ και παρέχει τη δυνατότητα απόδειξης της διενέργειας αυτής, ανεξάρτητα από το μέσο πληρωμής.
- 33.** Ηλεκτρονική σφραγίδα: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, με σκοπό τη διασφάλιση της προέλευσης και της ακεραιότητάς τους. Η ηλεκτρονική σφραγίδα χρησιμοποιείται από νομικά πρόσωπα, νομικές οντότητες και φορείς (δημιουργοί ηλεκτρονικής σφραγίδας).
- 34.** Ηλεκτρονική υπηρεσία συστημένης παράδοσης: υπηρεσία, η οποία καθιστά δυνατή τη διαβίβαση δεδομένων μεταξύ τρίτων μερών με ηλεκτρονικά μέσα και παρέχει τεκμήρια σχετικά με τον χειρισμό των διαβιβαζόμενων δεδομένων, περιλαμβανομένης της απόδειξης αποστολής και της παραλαβής των δεδομένων, και η οποία προστατεύει τα διαβιβαζόμενα δεδομένα από τον κίνδυνο απώλειας, κλοπής, βλάβης ή τροποποίησής τους χωρίς άδεια.
- 35.** Ηλεκτρονική υπογραφή: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον υπογράφο για να υπογράψει.
- 36.** Ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία συνδέουν άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, τεκμηριώνοντας ότι τα εν λόγω δεδομένα υπήρχαν κατά το χρονικό σημείο εκείνο.
- 37.** Ηλεκτρονικό αρχείο: κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων ή εγγράφων, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια και υποβάλλονται σε επεξεργασία με χρήση ΤΠΕ.

- 38.** Ηλεκτρονικό έγγραφο: οποιοδήποτε περιεχόμενο έχει αποθηκευτεί σε ηλεκτρονική μορφή και ειδικότερα ως κείμενο ή με ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή.
- 39.** Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο: το πληροφοριακό σύστημα που εξυπηρετεί τη συλλογή, καταγραφή και διανομή των διακινούμενων εγγράφων με όποιο μέσο κι αν αυτά παράγονται, καταχωρίζονται ή διακινούνται.
- 40.** Νομική οντότητα: κάθε μόνιμο εταίρικό ή μη οργάνωση και κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόνιμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα, σωματείο ή οποιοδήποτε μόνιμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομιάς ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου.
- 41.** Οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης: οργανισμός, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 765/2008, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό ως ικανός να αξιολογεί τη συμμόρφωση εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών εμπιστοσύνης και των εγκεκριμένων υπηρεσιών εμπιστοσύνης που παρέχουν.
- 42.** Παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος: το σύνολο των διαδικασιών που εφαρμόζει ο αρμόδιος για αυτήν φορέας με στόχο την απρόσκοπτη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος.
- 43.** Πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης: φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει μία ή περισσότερες υπηρεσίες εμπιστοσύνης είτε ως εγκεκριμένος είτε ως μη εγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης.
- 44.** Πάροχος υπηρεσιών δημόσιου υπολογιστικού νέφους είναι το νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες δημόσιου υπολογιστικού νέφους έναντι αμοιβής.
- 45.** Πιστοποιητικό ηλεκτρονικής σφραγίδας: ηλεκτρονική βεβαίωση που συνδέει τα δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής σφραγίδας με νομικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει το όνομα του εν λόγω προσώπου.
- 46.** Πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής: ηλεκτρονική βεβαίωση που συνδέει τα δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής με φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει τουλάχιστον το όνομα ή το ψευδώνυμο του εν λόγω προσώπου.
- 47.** Πολιτική Ασφάλειας: δήλωση που περιγράφει τις στρατηγικές, επιλογές, προτεραιότητες, διαδικασίες και μέτρα της διοίκησης του φορέα σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών και δεδομένων, ασφάλειας τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών και γενικότερα ασφάλειας

πληροφοριακών συστημάτων. Με τη δήλωση αυτή καθορίζονται οι ρόλοι, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες καθεμιάς εκ των οντοτήτων που συμμετέχουν στο πληροφοριακό σύστημα για την εφαρμογή των επιλεγμένων διαδικασιών και μέτρων ασφάλειας.

48. Προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα: ηλεκτρονική σφραγίδα που ανταποκρίνεται στις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα, γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων.

49. Προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή: ηλεκτρονική υπογραφή που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα, γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων.

50. Σχεδίαση και ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος: η διαδικασία καθορισμού των συστατικών μερών ενός πληροφοριακού συστήματος, ο καθορισμός της αρχιτεκτονικής και της διασύνδεσης μεταξύ τους, ο καθορισμός της αρχιτεκτονικής των δεδομένων και ο καθορισμός των διεπαφών με τον χρήστη και με άλλα συστήματα, με στόχο την εκτέλεση συγκεκριμένων επιχειρησιακών λειτουργιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις των χρηστών του συστήματος.

51. Ταυτοποίηση: διαδικασία εξακρίβωσης της ταυτότητας και των τυχόν ειδικών χαρακτηριστικών φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, με τη χρήση δεδομένων που συνδέονται κατά τρόπο μοναδικό με αυτό και με τις μεθόδους που ορίζονται στα άρθρα 25 και 57.

52. Υπεύθυνος επεξεργασίας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

53. Υπηρεσία εμπιστοσύνης: ηλεκτρονική υπηρεσία, η οποία συνίσταται: α) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικών σφραγίδων ή ηλεκτρονικών χρονοσφραγίδων, ηλεκτρονικών υπηρεσιών συστημένης παράδοσης και πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές, ή β) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση πιστοποιητικών για επαλήθευση της ταυτότητας ιστοτόπων, ή γ) στη διαφύλαξη ηλεκτρονικών υπογραφών, σφραγίδων ή πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές.

54. Υποστηρικτικές τεχνολογίες: ΤΠΕ, όπως υλικό υπολογιστή, λογισμικό, εφαρμογές, εργαλεία ανάπτυξης και βοηθήματα, για άτομα με αναπηρία γενικά ή και εξειδικευμένα για συγκεκριμένους τύπους αναπηρίας.

55. Φορέας πάροχος διαδικτυακής υπηρεσίας (service provider): ο φορέας του δημόσιου τομέα που έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης των επιχειρησιακών δεδομένων, τα οποία παρέχει σε άλλους φορείς μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών.

56. Φορέας καταναλωτής διαδικτυακής υπηρεσίας (service consumer): ο φορέας του δημόσιου τομέα που καταναλώνει-αξιοποιεί τα επιχειρησιακά δεδομένα μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών που διατίθενται από άλλο φορέα πάροχο.

57. Φορείς του δημόσιου τομέα: οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και οι εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.

58. Χρήστες ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών: τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που χρησιμοποιούν ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες. Ως χρήστες ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών νοούνται και οι υπάλληλοι και λειτουργοί των φορέων δημόσιου τομέα που τις χρησιμοποιούν στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους.

59. Χρονοσήμανση: αλληλουχία χαρακτήρων ή στοιχεία που δηλώνουν με ασφάλεια την ημερομηνία και ώρα που έχει λάβει χώρα μία πράξη ή ενέργεια.

60. Ψηφιακή δημόσια υπηρεσία: οποιαδήποτε υπηρεσία που παρέχεται από φορέα του δημόσιου τομέα εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα και συνίσταται ιδίως στην παραγωγή, διακίνηση και διαχείριση πληροφοριών, δεδομένων και ηλεκτρονικών εγγράφων και στην πραγματοποίηση συναλλαγών.

61. Υπολογιστικό νέφος: ένα πρότυπο υπηρεσιών που επιτρέπει την πρόσβαση στο διαδίκτυο σε μια επεκτάσιμη και ελαστική ομάδα κοινόχρηστων φυσικών ή εικονικών πόρων (όπως διακομιστών, λειτουργικών συστημάτων, δικτύων, λογισμικού, εφαρμογών και εξοπλισμού αποθήκευσης). Η παροχή της υπηρεσίας γίνεται με βάση τις ανάγκες του χρήστη και η διαχείριση των πόρων από τον πάροχο της υπηρεσίας γίνεται μόνο κατόπιν απαίτησης του χρήστη. Το υπολογιστικό νέφος διακρίνεται σε δημόσιο, ιδιωτικό και υβριδικό. Δημόσιο Υπολογιστικό νέφος ορίζεται ως ένα μοντέλο νέφους, όπου οι υπηρεσίες είναι δυναμικά διαθέσιμες σε οποιονδήποτε πελάτη και οι πόροι της υπηρεσίας ελέγχονται από τον πάροχο της υπηρεσίας. Ένα δημόσιο νέφος μπορεί να ανήκει, να το διαχειρίζεται και να λειτουργεί από έναν επιχειρηματικό, ακαδημαϊκό ή κυβερνητικό οργανισμό ή από έναν συνδυασμό των παραπάνω. Η υπολογιστική υποδομή βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του παρόχου της υπηρεσίας. Ιδιωτικό υπολογιστικό νέφος ορίζεται ως ένα μοντέλο νέφους όπου οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν μόνο οργανισμό και οι πόροι ελέγχονται από τον εν

λόγω οργανισμό. Ένα ιδιωτικό νέφος μπορεί να ανήκει, να το διαχειρίζεται και να λειτουργεί από τον ίδιο τον οργανισμό ή από τρίτο μέρος και μπορεί να υπάρχει στις εγκαταστάσεις ή εκτός εγκαταστάσεων του οργανισμού. Ο οργανισμός που παρέχει υπηρεσίες ιδιωτικού νέφους μπορεί να επιτρέψει την πρόσβαση σε άλλα μέρη. Υβριδικό υπολογιστικό νέφος ορίζεται ως ένα μοντέλο νέφους στο οποίο γίνεται χρήση τουλάχιστον δύο διαφορετικών μοντέλων παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους. Οι δύο υπηρεσίες παραμένουν μοναδικές, αλλά συνδέονται μεταξύ τους με την κατάλληλη τεχνολογία που επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα, τη φορητότητα των δεδομένων και τη φορητότητα των εφαρμογών. Ένα υβριδικό νέφος μπορεί να ανήκει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί από τον ίδιο τον οργανισμό ή από τρίτο μέρος και μπορεί να βρίσκεται σε εγκαταστάσεις του οργανισμού ή εκτός των εγκαταστάσεών του.

Άρθρο 3

Γενικές αρχές ψηφιακής διακυβέρνησης

1. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή πολιτικών ψηφιακής διακυβέρνησης διέπεται από τις ακόλουθες αρχές: α) την αρχή της νομιμότητας και ιδίως την τήρηση των διατάξεων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, β) την αρχή της διαφάνειας, γ) την αρχή της ισότητας και ιδίως της προσβασιμότητας, δ) την αρχή της χρηστής διοίκησης και ιδίως της αποδοτικότητας και της αρχής «μόνον άπαξ» μέσω της διαλειτουργικότητας, της ακρίβειας και της πληρότητας των ψηφιακών υπηρεσιών, των διαδικασιών και των δεδομένων και ε) την αρχή της ακεραιότητας, ασφάλειας και εμπιστευτικότητας.
2. Η ψηφιακή διακυβέρνηση οφείλει να προστατεύει τα ατομικά δικαιώματα όπως αυτά προκύπτουν από το Σύνταγμα και την εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία, ιδίως ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων, και να ενισχύει την ασφάλεια δικαίου.
3. Οι φορείς του δημόσιου τομέα σχεδιάζουν και παρέχουν τις δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογές, κατά τρόπο ώστε να ενισχύουν την ανάπτυξη των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, καθώς και τη δυνατότητα των φυσικών προσώπων και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που κατοικούν ή ασκούν δραστηριότητες σε αυτές τις περιοχές να επικοινωνούν και να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ.
4. Οι φορείς του δημόσιου τομέα σχεδιάζουν τις υπηρεσίες ψηφιακής διακυβέρνησης κατά τρόπο, ώστε αυτές να είναι φιλικές προς τον χρήστη, να διασφαλίζουν και να ενισχύουν την ισότητα ως προς την πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες ψηφιακής διακυβέρνησης και να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες πρόσβασης ορισμένων ομάδων ή ατόμων και ιδίως των ατόμων με αναπηρία. Η εφαρμογή υπηρεσιών ψηφιακής διακυβέρνησης και η διαμόρφωση και προμήθεια των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών γίνεται με γνώμονα τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρίες και τη δυνατότητα αξιοποίησης των σχετικών υπηρεσιών από αυτά.
5. Οι φορείς που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν συστήματα ψηφιακής διακυβέρνησης οφείλουν να μεριμνούν για την ασφάλεια και την πρόσβαση σε αυτά και να μεριμνούν για την ασφάλεια

των πληροφοριών, των δεδομένων και των ηλεκτρονικών εγγράφων που παράγουν, καταχωρίζουν, τηρούν, διακινούν ή με οποιονδήποτε τρόπο διαχειρίζονται, καθώς και για την ασφάλεια των ΤΠΕ και των υπηρεσιών που παρέχουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί σε αυτούς.

6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα παρέχουν ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και επικοινωνούν με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με σεβασμό στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στην ιδιωτικότητα των φυσικών προσώπων. Υποχρεούνται κατά τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση, προμήθεια και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων και ψηφιακών υπηρεσιών να λαμβάνουν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να διασφαλίζουν ότι εξ ορισμού υφίστανται επεξεργασία μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τον εκάστοτε σκοπό της επεξεργασίας.

Άρθρο 4

Δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Η πρόσβαση στα έγγραφα, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), αφορά και στα ηλεκτρονικά έγγραφα, μπορεί δε να ασκηθεί και με χρήση ΤΠΕ κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν Μέρος.
2. Όταν ασκείται το κατά άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα που τηρούνται ηλεκτρονικά από φορέα του δημόσιου τομέα, η μελέτη του εγγράφου ή η χορήγηση αντιγράφου μπορεί να γίνει και με χρήση ΤΠΕ.

Άρθρο 12

Πεδίο εφαρμογής διατάξεων ηλεκτρονικών εγγράφων

1. Οι διατάξεις του παρόντος καθορίζουν τις διαδικασίες έκδοσης, διακίνησης, πρωτοκόλλησης και αρχειοθέτησης, καθώς και το κύρος και την αποδεικτική ισχύ των ηλεκτρονικών εγγράφων και των εκτυπώσεών τους.
2. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα, δημόσια ή ιδιωτικά, εκδίδονται, διακινούνται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 18, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 13

Έκδοση Ηλεκτρονικών Δημοσίων Εγγράφων

1. Όλες οι διαδικασίες για τη διαχείριση δημοσίων εγγράφων από τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως η σύνταξη, η προώθηση για υπογραφή, η θέση υπογραφής, η έκδοση, η χρέωση προς ενέργεια εισερχομένων εγγράφων, η εσωτερική και η εξωτερική διακίνηση, η πρωτοκόλληση, καθώς και η αρχειοθέτησή τους πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω ΤΠΕ.

2. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα παράγονται είτε πλήρως αυτοματοποιημένα μέσω ειδικού πληροφοριακού συστήματος που συνθέτει κατάλληλα στοιχεία δεδομένων, είτε μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής γραφείου, είτε μέσω ψηφιοποίησης έντυπου εγγράφου. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα εκδίδονται σε μία από τις ακόλουθες μορφές: α) ως πρωτότυπα ηλεκτρονικά έγγραφα της παρ. 3, β) ως ηλεκτρονικά ακριβή αντίγραφα της παρ. 4, γ) ως ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα της παρ. 5.

3. Τα πρωτότυπα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα φέρουν: α) εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα και β) είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του αρμόδιου οργάνου.

4. Τα ηλεκτρονικά ακριβή αντίγραφα φέρουν υποχρεωτικά: α) εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα, β) είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του αρμόδιου για την έκδοση του αντιγράφου οργάνου, γ) την ένδειξη «ακριβές αντίγραφο» και δ) τα στοιχεία του οργάνου που υπέγραψε το έγγραφο ως τελικώς υπογράφων.

5. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα εκδίδονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσω ψηφιοποίησης ή αναπαραγωγής με χρήση ΤΠΕ έντυπων δημόσιων ή ιδιωτικών εγγράφων που κατέχουν στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα φέρουν: α) εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα β) είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του οργάνου που κάνει την ψηφιοποίηση ή αναπαραγωγή με χρήση ΤΠΕ σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και γ) βεβαίωση ταύτισής τους με το έντυπο έγγραφο. Σε περίπτωση καταστροφής έντυπων εγγράφων μετά από την έκδοση των αντίστοιχων ψηφιοποιημένων ηλεκτρονικών αντιγράφων, στο πρωτόκολλο καταστροφής μνημονεύονται τα ειδικότερα στοιχεία που αναφέρονται στην παραγωγή και αρχειοθέτηση του ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου.

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις κάθε είδους μπορούν να εκδίδονται με χρήση είτε προηγμένης ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής είτε προηγμένης ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας.

Άρθρο 14

Κύρος και αποδεικτική ισχύς των ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων

1. Τα πρωτότυπα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα της παρ. 3 και τα πιστοποιητικά και οι βεβαιώσεις της παρ. 6 του άρθρου 13 έχουν την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα δημόσια έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και σφραγίδα και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους.

2. Τα ηλεκτρονικά ακριβή αντίγραφα της παρ. 4 του άρθρου 13 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους.

3. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα της παρ. 5 του άρθρου 13 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους.

4. Εκτύπωση πρωτότυπου ηλεκτρονικού δημοσίου εγγράφου ή ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου ή ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή με ισχύ ακριβούς αντιγράφου από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης με χρήση ΤΠΕ, ιδίως στην περίπτωση που το πρωτότυπο ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο ή το ηλεκτρονικό ακριβές αντίγραφο ή το ψηφιοποιημένο ηλεκτρονικό αντίγραφο φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και εφόσον παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης μέσω πληροφοριακού συστήματος του Δημοσίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της κατά το προηγούμενο εδάφιο, απαιτείται η επικύρωση της εκτύπωσης από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή δικηγόρο.

Άρθρο 15

Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα

1. Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους.

2. Εκτύπωση των ηλεκτρονικών εγγράφων της παρ. 1 γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον φέρει επικύρωση από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο, η οποία γίνεται μέσω της διαπίστωσης της ταύτισης του περιεχομένου του εκτυπωμένου εγγράφου με το ηλεκτρονικό ιδιωτικό έγγραφο.

Άρθρο 16

Δικονομικές ρυθμίσεις για τα ηλεκτρονικά έγγραφα

1. Ηλεκτρονικό έγγραφο που φέρει απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εκδότη του αποτελεί μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια του

άρθρου 444 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στην περίπτωση του άρθρου 160 του Αστικού Κώδικα και του Άρθρου 443 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας απαιτείται εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα.

2. Ηλεκτρονικά έγγραφα με απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εκτιμώνται ελεύθερα ως νόμιμα αποδεικτικά μέσα κατά τις ισχύουσες δικονομικές διατάξεις.

Άρθρο 17

Ηλεκτρονική διακίνηση δημοσίων εγγράφων εντός του ίδιου φορέα

1. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα που εκδίδονται και διακινούνται εντός κάθε φορέα του δημοσίου τομέα σε κλειστά πληροφοριακά συστήματα, όπως τα εσωτερικά συστήματα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων (Σ.Η.Δ.Ε.), φέρουν α) προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα και β) είτε την προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του αρμόδιου οργάνου.

2. Η χρήση των εσωτερικών συστημάτων ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων προϋποθέτει την αυθεντικοποίηση κάθε χρήστη.

Άρθρο 18

Ηλεκτρονική διακίνηση δημοσίων εγγράφων μεταξύ δημοσίων φορέων

1. Η διακίνηση, διαβίβαση, κοινοποίηση και ανακοίνωση δημοσίων εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα πραγματοποιείται αποκλειστικά με χρήση ΤΠΕ, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία κρατικών ή άλλων απορρήτων και την απαγόρευση χορήγησης αντιγράφων.

2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα διακινούν ή ανταλλάσσουν με χρήση ΤΠΕ έγγραφα και δεδομένα στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι ασφαλείας στο επίπεδο που κάθε φορά επιβάλλεται από τη φύση των διακινούμενων εγγράφων και εξασφαλίζεται η αυθεντικοποίηση των δημοσίων λειτουργιών και υπαλλήλων. Οι όροι ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται για τη διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα διακινούνται μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα σε μία από τις μορφές των παρ. 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 13.

4. Στην περίπτωση των φορέων του δημοσίου τομέα, πλην των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, η διακίνηση κάθε εγγράφου μεταξύ των ανωτέρω φορέων, καθώς και η διακίνηση εγγράφων με φορείς άλλων χωρών πραγματοποιείται μέσω του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (Κ.Σ.Η.Δ.Ε.), το οποίο αναπτύσσεται και λειτουργεί στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το Κ.Σ.Η.Δ.Ε. παρέχεται ως υπηρεσία σε όλους τους ως άνω φορείς και αξιοποιεί, για τη λειτουργία του, το

Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16 του ν. 4440/2016. Κάθε φορέας του πρώτου εδαφίου μεριμνά για τη διασύνδεση της υφιστάμενης υποδομής ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων ή του εσωτερικού του συστήματος ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων (Σ.Η.Δ.Ε.) με το Κ.Σ.Η.Δ.Ε., καθώς και για την απόκτηση εγκεκριμένων ηλεκτρονικών υπογραφών και εγκεκριμένων ηλεκτρονικών σφραγίδων για το σύνολο των στελεχών του, από την Αρχή Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (Α.Π.Ε.Δ.) ή από άλλο εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης. Όσοι φορείς διαθέτουν Σ.Η.Δ.Ε. συνεχίζουν την αυτοτελή λειτουργία του μέχρι την ολοκλήρωση της διασύνδεσής του με το Κ.Σ.Η.Δ.Ε. Η έναρξη διασύνδεσης του Σ.Η.Δ.Ε. κάθε φορέα με το Κ.Σ.Η.Δ.Ε. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε κάθε περίπτωση, η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί την 31 Δεκεμβρίου 2020. Μέχρι την έκδοση των πράξεων του προηγούμενου εδαφίου, η διακίνηση εγγράφων μεταξύ των ως άνω φορέων γίνεται με τη χρήση κάθε ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Άρθρο 19 **Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο**

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα τηρεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, στο οποίο καταχωρίζονται πράξεις, όπως η έκδοση, παραλαβή, κοινοποίηση, διαβίβαση εγγράφων, τα οποία είτε εκδίδονται από αυτόν είτε βρίσκονται ή περιέρχονται στην κατοχή του στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του.
2. Η καταχώριση στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο που τηρείται από τον φορέα του δημόσιου τομέα πραγματοποιείται, ανεξάρτητα από το εάν η παραγωγή, έκδοση ή διακίνηση εγγράφων πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό ή μη τρόπο και ανεξάρτητα από το εάν η διοικητική πράξη ή ενέργεια διεκπεραιώνεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει με ηλεκτρονικό τρόπο.
3. Τα συστήματα ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου εκδίδουν ηλεκτρονικό αποδεικτικό καταχώρισης που περιλαμβάνει στοιχεία ταυτοποίησης του εγγράφου, όπως εκδότης, θέμα, ημερομηνία και ώρα καταχώρισης, καθώς και τον μοναδικό αριθμό ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου. Ως χρόνος καταχώρισης στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο λογίζεται η ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο αποδεικτικό καταχώρισης.
4. Η βεβαίωση καταχώρισης στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο γνωστοποιείται στο συναλλασσόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με χρήση ΤΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 29, εκτός εάν αυτό έχει αιτηθεί ή επιλέξει διαφορετικά κατά την αρχική επικοινωνία. Με την προϋπόθεση της αυθεντικοποίησης, τα συναλλασσόμενα με τον φορέα του δημόσιου τομέα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μπορούν να ενημερώνονται με χρήση ΤΠΕ αναφορικά με τη διακίνηση των εγγράφων που έχουν πρωτοκολληθεί και εν γένει για την πορεία της υπόθεσης που τα αφορά.

Άρθρο 20 **Ηλεκτρονική αρχειοθέτηση**

1. Η δημιουργία ή επικύρωση επιμέρους αρχείου της εκάστοτε διαδικασίας ή υπόθεσης πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικής ένδειξης από το κάθε φορά προς τούτο εξουσιοδοτημένο όργανο του φορέα δημόσιου τομέα κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της διαδικασίας.

2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα τηρεί αποκλειστικά ηλεκτρονικά αρχεία των ηλεκτρονικών εγγράφων, τα οποία εκδίδει, κατέχει ή διακινεί και σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ή το πεδίο των δραστηριοτήτων του.

3. Οι διαδικασίες και τα μέσα καταχώρισης, τήρησης και εν γένει της επεξεργασίας των ηλεκτρονικών εγγράφων στα ηλεκτρονικά αρχεία πρέπει να πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις ασφαλείας και να εγγυώνται ιδίως την ακεραιότητα, αυθεντικότητα, εμπιστευτικότητα, προσβασιμότητα, αναγνωσιμότητα και ποιότητα των εγγράφων, καθώς και των δεδομένων και πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά.

4. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την αρχειοθέτηση εγγράφων των Ενόπλων Δυνάμεων, τα έντυπα έγγραφα διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από την ψηφιοποίησή τους. Με την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος καταστρέφονται. Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου δύνανται να καταστραφούν άμεσα, εφόσον μετά την ψηφιοποίησή τους πραγματοποιηθεί μικροφωτογράφιση αυτών.

Άρθρο 21

Στατιστική επεξεργασία δεδομένων

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επεξεργάζονται και εξάγουν στατιστικά στοιχεία που προκύπτουν από τις ολοκληρωμένες διοικητικές διαδικασίες ή από την έκδοση δημοσίων εγγράφων με χρήση ΤΠΕ. Τα στατιστικά στοιχεία τηρούνται ηλεκτρονικά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, με σκοπό την εξαγωγή αναφορών και στοιχείων σχετικά με τη διεκπεραίωση δημοσίων εγγράφων και συναλλαγών, όπως ιδίως ο χρόνος και το κόστος διεκπεραίωσης της διαδικασίας.

2. Τα στατιστικά στοιχεία που εξάγονται από την επεξεργασία, σύμφωνα με την παρ. 1, δημοσιεύονται περιοδικά στον ιστότοπο του φορέα του δημόσιου τομέα. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στα διαβαθμισμένα στατιστικά στοιχεία.

3. Αν στα δεδομένα που θα υποστούν στατιστική επεξεργασία περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η επεξεργασία λαμβάνει χώρα αφού αυτά καταστούν ανώνυμα.

Άρθρο 22

Παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών

1. Η παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και ιδίως η διακίνηση ηλεκτρονικών εγγράφων, δημοσίων ή ιδιωτικών, μεταξύ αφενός των φορέων του δημόσιου τομέα και αφετέρου των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων πραγματοποιείται μέσω της Ενιαίας

Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ) και σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Για την παροχή των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης απαιτείται η έγκριση της ΕΥΠ.

2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ώστε η παροχή των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών του να διενεργείται αποκλειστικά μέσα από την ΕΨΠ και σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία, καθώς και τον τεχνικό σχεδιασμό της ΕΨΠ. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών (Γ.Γ.Ψ.Δ.Α.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την επιχειρησιακή λειτουργία της ΕΨΠ.

Άρθρο 23

Κανόνες για την παροχή νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και την τροποποίηση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν, κατά τον σχεδιασμό νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και σε κάθε περίπτωση πριν από την παροχή αυτών, καθώς και κατά την τροποποίηση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, να υποβάλουν προς αξιολόγηση και έγκριση στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών (Γ.Γ.Ψ.Δ.Α.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχετική αίτηση για την παροχή νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών ή την τροποποίηση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Η αίτηση αποσκοπεί στην αξιολόγηση εκ μέρους του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης της τήρησης των κανόνων της προσβασιμότητας, των απαραίτητων τεχνικών μέτρων, της ενιαίας εικόνας και ταυτότητας της Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και ευρύτερα της τήρησης των κανόνων για την ΕΨΠ.

2. Η απόφαση έγκρισης της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της αίτησης, άλλως εντός της ίδιας προθεσμίας η αίτηση αποστέλλεται από την ανωτέρω Υπηρεσία στους αιτούμενους φορείς για συμπλήρωση ή διόρθωση και για επανυποβολή. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ως άνω προθεσμίας χωρίς καμία ενέργεια εκ μέρους της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, η πρόταση της δημιουργίας νέας ψηφιακής δημόσιας υπηρεσίας ή η πρόταση τροποποίησης ψηφιακής δημόσιας υπηρεσίας θεωρείται εγκεκριμένη.

Άρθρο 24

Τρόποι αυθεντικοποίησης για χρήση υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης

1. Ο χρήστης της ΕΨΠ αποκτά πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται μέσα από αυτήν, αφού προηγουμένως προβεί σε αυθεντικοποίηση. Η αυθεντικοποίηση γίνεται μετά από επιλογή του χρήστη με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) Με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

β) Με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων των συστημάτων ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking) των πιστωτικών ιδρυμάτων όπως ορίζονται στο στοιχείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όπως ορίζονται στο στοιχείο 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4261/2014 (Α' 107) σε τρίτη χώρα, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και των ιδρυμάτων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4537/2018 (Α' 84).

γ) Με τη χρήση εγκεκριμένου πιστοποιητικού ηλεκτρονικής υπογραφής.

2. Για τους σκοπούς του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας ως προς την πρόσβαση, την επεξεργασία και τη διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τις υπηρεσίες αυθεντικοποίησης με σκοπό την παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών μέσω της ΕΨΠ.

3. Το πρόσωπο, στο οποίο αποδίδονται διαπιστευτήρια, οφείλει να λαμβάνει όλα τα προσήκοντα μέτρα για την εμπιστευτικότητα των διαπιστευτηρίων και την ασφαλή φύλαξη των μέσων που τυχόν έχουν διατεθεί για την αποθήκευση και χρησιμοποίηση των διαπιστευτηρίων. Οφείλει να ειδοποιεί αμελλητί εγγράφως ή ηλεκτρονικά την αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. για οποιαδήποτε παραβίαση της εμπιστευτικότητας ή ηλεκτρονική επικοινωνία ή συναλλαγή που έλαβε χώρα χωρίς τη γνώση και έγκρισή του.

Άρθρο 25

Ταυτοποίηση για την έκδοση διαπιστευτηρίων

1. Για την έκδοση διαπιστευτηρίων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24, η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την ταυτοποίηση και την αυθεντικοποίηση των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων για σκοπούς παροχής και χρήσης των ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών. Η ταυτοποίηση φυσικών προσώπων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση διαπιστευτηρίων, με σκοπό την αυθεντικοποίησή τους.

2. Η ταυτοποίηση διενεργείται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) Μέσω της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 1178/2010 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Εγγραφή νέων χρηστών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TaxisNet» (Β' 1916).

β) Με φυσική παρουσία του φυσικού προσώπου στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

γ) Με τη χρήση εξ αποστάσεως ταυτοποίησης που παρέχει διασφάλιση ισοδύναμη με τη φυσική παρουσία. Η ταυτοποίηση αυτή μπορεί να διενεργείται μέσω του Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133).

Άρθρο 26

Θυρίδες στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης

1. Στην ΕΨΠ τηρούνται θυρίδες χρηστών και θυρίδες φορέων. Για την πρόσβαση στη θυρίδα απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση.

2. Στις θυρίδες των χρηστών τηρούνται τα έγγραφα που εκδίδουν τα φυσικά πρόσωπα μέσα από την ΕΨΠ, καθώς και τα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα κατόπιν αίτησης των φυσικών προσώπων. Οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να αποστέλλουν δημόσια έγγραφα στη θυρίδα του χρήστη μετά από αίτησή του. Η αποστολή του προηγούμενου εδαφίου επέχει θέση επίδοσης με τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 29. Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου αποθηκεύονται προσωρινά στις θυρίδες των χρηστών για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και μετά από επιλογή των χρηστών μπορούν να παραμένουν αποθηκευμένα στις θυρίδες τους για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ετών.

3. Κάθε φορέας που επιθυμεί τη δημιουργία θυρίδας στην ΕΨΠ υποβάλλει αίτημα στην Υπηρεσία Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης. Στις θυρίδες των φορέων τηρούνται τα έγγραφα που απευθύνονται σε αυτούς και αποστέλλονται μέσω της ΕΨΠ. Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων που τηρούνται στη θυρίδα κάθε φορέα ορίζεται ο ίδιος ο φορέας, ο οποίος είναι υπεύθυνος ιδίως για τον ορισμό των εσωτερικών όρων χρήσης της θυρίδας του και των εξουσιοδοτημένων χρηστών αυτής, καθώς και για τον χρόνο τήρησης και τον τρόπο διαχείρισης και διαγραφής των δεδομένων.

4. Στην ΕΨΠ μπορούν να τηρούνται θυρίδες νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, με σκοπό την εκπλήρωση έννομης υποχρέωσής τους και για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Στις θυρίδες αυτές καταχωρίζονται μέσω της ΕΨΠ, έγγραφα ή άλλα δεδομένα που δύνανται να αφορούν και φυσικά πρόσωπα, κατόπιν αίτησης των τελευταίων ή εφόσον προβλέπεται από τον νόμο. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που τηρούνται στις θυρίδες της παρούσας ορίζονται τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που είναι υπεύθυνοι ιδίως για τον ορισμό των εσωτερικών όρων χρήσης των θυρίδων τους και των εξουσιοδοτημένων χρηστών αυτών.

Άρθρο 27

Έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για τον εαυτό του ατομικά ή ως νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου (χρήστης) δύναται να εκδίδει έγγραφα μέσω της ΕΨΠ.

Στην έννοια του χρήστη περιλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που ενεργούν ως δικαστικοί συμπαράστατες.

2. Για την έκδοση εγγράφων μέσω της ΕΨΠ απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24.

3. Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες:

α) Ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), χωρίς να απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλη ηλεκτρονική σφραγίδα και με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου.

β) Ως έντυπα έγγραφα, εφόσον εκτυπωθούν από τη διαδικτυακή εφαρμογή της ΕΨΠ, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου.

4. Η επαλήθευση του περιχομένου του εγγράφου από τον λήπτη γίνεται μέσω της υπηρεσίας επαλήθευσης που παρέχεται από την ΕΨΠ με τη χρήση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης.

5. Για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ε.Ψ.Π., τόσο κατά τη συναλλαγή των διοικούμενων με τους φορείς του δημόσιου τομέα όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, αρκεί η επίκληση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης της παρ. 4.

Άρθρο 28

Αιτήσεις φυσικών προσώπων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης

1. Τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 27 μπορούν να αιτούνται την έκδοση δημοσίων εγγράφων από τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσω της ΕΨΠ.

2. Για την πρόσβαση στην ως άνω υπηρεσία απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24.

3.Ο φορέας του δημόσιου τομέα, στον οποίο απευθύνεται η αίτηση, οφείλει να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο με τον πλέον πρόσφορο τρόπο για τη δυνατότητα διορθωτικής ή συμπληρωματικής υποβολής αίτησης και τις έννομες συνέπειες της διορθωτικής ή συμπληρωματικής υποβολής.

4.Τα δικαιολογητικά, δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, που απαιτούνται:

α) είτε αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από τον φορέα του δημόσιου τομέα, εφόσον τα έγγραφα αυτά τηρούνται ήδη σε ηλεκτρονικό αρχείο ή με οποιονδήποτε τρόπο σε φορέα του δημόσιου τομέα. Ο φορέας που διαθέτει τα έγγραφα αυτά επιβεβαιώνει την ακρίβεια και την ισχύ τους. Για τον σκοπό αυτόν τεκμαίρεται ότι παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση από τον ενδιαφερόμενο με την υποβολή της αίτησής του,

β) είτε αναζητούνται από τον φορέα του δημόσιου τομέα κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για την ακρίβεια των αναγραφόμενων ή βεβαιούμενων στοιχείων σε αυτά, εφόσον τα έγγραφα αυτά τηρούνται ήδη σε ηλεκτρονικό αρχείο ή με οποιονδήποτε τρόπο σε φορέα του δημόσιου τομέα,

γ) είτε υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο με επισύναψη στην αίτηση μέσω της ΕΨΠ.

5.Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) σχεδιάζει, υλοποιεί και λειτουργεί παραγωγικά ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία υποστήριξης φυσικών προσώπων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που ολοκληρώνονται αυτόματα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr Ε.Ψ.Π.) σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 27.

Άρθρο 29

1. Η διακίνηση δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων μεταξύ αφενός των φορέων του δημόσιου τομέα και αφετέρου των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, πραγματοποιείται με χρήση ΤΠΕ, ιδίως μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ή μέσω της εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπηρεσίας συστημένης παράδοσης του άρθρου 51 ή μέσω των θυρίδων που τηρούνται στην ΕΨΠ.

2. Οι υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παραλαμβάνουν τα ηλεκτρονικά έγγραφα των άρθρων 13 και 15, καθώς και τα έγγραφα που εκδίδονται ή διακινούνται μέσω της ΕΨΠ. Κατ' εξαίρεση γίνονται δεκτά έντυπα έγγραφα ή εκτυπώσεις ηλεκτρονικών εγγράφων ή των εγγράφων που εκδίδονται μέσω της ΕΨΠ όταν:

α) είτε υφίσταται πρόσκαιρη αντικειμενική αδυναμία παραλαβής ηλεκτρονικού εγγράφου από τον φορέα,

β) είτε υφίσταται άλλου τύπου αδυναμία παραλαβής που διαπιστώνεται με πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

γ) είτε στην περίπτωση που το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα έχει επιλέξει μη ηλεκτρονικό τρόπο επικοινωνίας, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η αναιτιολόγητη μη διεκπεραίωση ηλεκτρονικού εγγράφου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής του πειθαρχικού παραπτώματος της περ. ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

3. Η αποστολή στον ενδιαφερόμενο με χρήση ΤΠΕ δημοσίου εγγράφου, το οποίο έχει εκδοθεί μετά από αίτησή του, επέχει θέση επίδοσης ή κοινοποίησης. Η αποστολή στον ενδιαφερόμενο με χρήση ΤΠΕ δημοσίου εγγράφου, το οποίο έχει εκδοθεί χωρίς αίτησή του, επέχει θέση επίδοσης ή κοινοποίησης, μόνο όταν ο ενδιαφερόμενος έχει προηγουμένως επιλέξει την ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας Πολιτών. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που επιδίδουν ή κοινοποιούν έγγραφα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση ΤΠΕ υποχρεούνται να αντλούν τα στοιχεία επικοινωνίας των ανωτέρω προσώπων από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας Πολιτών.

4. Η επίδοση ή κοινοποίηση με χρήση ΤΠΕ δημοσίου εγγράφου στις περιπτώσεις της παρ. 3 διενεργείται μέσω συστήματος, το οποίο επιτρέπει την εξακρίβωση του ακριβούς χρόνου, κατά τον οποίο έλαβε χώρα η αποστολή, παραλαβή και η πρόσβαση στο περιεχόμενο του εν λόγω εγγράφου, η οποία συνεπάγεται έναρξη των έννομων συνεπειών και των προθεσμιών, όπως ιδίως αυτές που αφορούν την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων. Τεκμαίρεται ότι το πρόσωπο που είναι αποδέκτης του εγγράφου αποκτά πρόσβαση στο περιεχόμενο του εγγράφου το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση ή κοινοποίηση αυτού, εκτός εάν ο αποδέκτης αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο του εγγράφου ή εφόσον αυτή η αδυναμία οφείλεται σε λόγους που αφορούν στον φορέα του δημόσιου τομέα.

5. Η αποστολή των εγγράφων της παρ. 1 σε έντυπη μορφή είναι δυνατή μόνο κατόπιν αιτήματος των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων.

6. Από τη διάταξη της παρ. 1 εξαιρούνται τα έγγραφα που αφορούν κρατικά ή άλλα απόρρητα ή έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικά έγγραφα ή για τα οποία προβλέπεται από τον νόμο απαγόρευση χορήγησης αντιγράφων. Ο φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να ενημερώνει εγκαίρως και με τον πλέον πρόσφορο κάθε φορά τρόπο τον ενδιαφερόμενο, εάν τα έγγραφα εμπíπτουν σε μία από τις εξαιρέσεις του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 30

Προσδιορισμός χρόνου παραλαβής και υπολογισμός προθεσμιών κατάθεσης

1. Ο προσδιορισμός του χρόνου παραλαβής δημόσιων ή ιδιωτικών εγγράφων που διακινούνται ηλεκτρονικά γίνεται από τους φορείς του δημόσιου τομέα αποκλειστικά ως εξής:

α) είτε με χρήση της εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπηρεσίας συστημένης παράδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51,

β) είτε με χρήση αυτόματης ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης παραλαβής,

γ) είτε με χρήση μη αυτόματης ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης παραλαβής.

2. Με την αυτόματη ηλεκτρονική επιβεβαίωση παραλαβής, το πληροφοριακό σύστημα του φορέα αποστέλλει στο πρόσωπο που υπέβαλε το ηλεκτρονικό δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο αυτοματοποιημένο μήνυμα παραλαβής με εγκεκριμένη χρονοσφραγίδα, στο οποίο αναφέρονται τουλάχιστον ο ακριβής χρόνος και τα στοιχεία καταχώρισης στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, ως χρόνος υποβολής θεωρείται ο χρόνος της ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της παραλαβής, ο οποίος αναγράφεται στην εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα.

3. Με την μη αυτόματη ηλεκτρονική επιβεβαίωση παραλαβής, ο φορέας καταχωρίζει αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα το ηλεκτρονικό δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έλαβε στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και αποστέλλει αμελλητί με χρήση ΤΠΕ, ιδίως με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στο πρόσωπο που υπέβαλε το έγγραφο αποδεικτικό υποβολής, στο οποίο αναφέρονται τουλάχιστον ο ακριβής χρόνος και τα στοιχεία καταχώρισης στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, ως χρόνος υποβολής θεωρείται ο χρόνος καταχώρισης στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, ο οποίος αναγράφεται στο αποδεικτικό υποβολής.

4. Οι ως άνω φορείς υποχρεούνται να παρέχουν κάθε πληροφόρηση σχετικά με τη διαθέσιμη σε αυτούς μέθοδο προσδιορισμού χρόνου παραλαβής ηλεκτρονικών εγγράφων, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα στις παρ. 1 έως 3. Η πληροφόρηση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο και ιδίως στον οικείο δικτυακό τόπο.

5. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, όταν προβλέπεται προθεσμία για την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, δηλώσεων, δικαιολογητικών και άλλων εγγράφων, η προθεσμία αυτή λήγει την δωδέκατη νυχτερινή ώρα Ελλάδας της ημέρας κατά την οποία παρέρχεται η προθεσμία ή της επόμενης εργάσιμης εάν η καταληκτική ημέρα είναι κατά νόμο εξαιρετέα ή αργία. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης ηλεκτρονικής υποβολής ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται αμελλητί και με τον πλέον πρόσφορο τρόπο για τον εκπρόθεσμο χαρακτήρα της υποβολής.

Άρθρο 31

Αυτοματοποιημένη παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών

1. Η παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών από τους φορείς του δημόσιου τομέα, η έκδοση δημοσίων εγγράφων από τους φορείς αυτούς και η εκπλήρωση αιτημάτων που υποβάλλονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες ηλεκτρονικά ή μη, μπορεί να γίνεται με

μερικώς ή πλήρως αυτοματοποιημένο τρόπο με την υποστήριξη ΤΠΕ, με την προϋπόθεση της αυθεντικοποίησης των αιτούντων και των δημοσίων λειτουργιών και υπαλλήλων και της τήρησης των όρων ασφαλείας στο επίπεδο που επιβάλλεται από τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών και των αντίστοιχων δεδομένων.

2. Η παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών και η ανταπόκριση σε αιτήματα φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων είτε με διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα είτε με διασύνδεση ηλεκτρονικών αρχείων ή βάσεων δεδομένων που τηρούνται από φορείς του δημόσιου τομέα είτε με πλήρως αυτοματοποιημένο τρόπο με την υποστήριξη πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων, πραγματοποιείται με τήρηση των προϋποθέσεων και εγγυήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και του ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 32 **Ηλεκτρονικές πληρωμές**

1. Επιτρέπεται η είσπραξη ειδικών φόρων, παραβόλων, τελών ενσήμων, χαρτοσήμων, προστίμων και εν γένει η οικονομική εκκαθάριση οφειλών φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων προς φορείς του δημόσιου τομέα, με χρέωση τραπεζικών λογαριασμών ή λογαριασμών πληρωμής που τηρούν οι υπόχρεοι ή με χρέωση καρτών πληρωμής που έχουν εκδοθεί στο όνομά τους.

2. Με την προϋπόθεση της αυθεντικοποίησης του υπόχρεου, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιείται είτε άμεσα από τον ίδιο είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) και των Ελληνικών Ταχυδρομείων (ΕΛΤΑ).

3. Για την εκτέλεση πράξης ηλεκτρονικής πληρωμής ο υπόχρεος υποβάλλει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες: α) κωδικό υποχρέωσης που αντιστοιχεί στην οφειλή, β) ποσό καταβολής, γ) ημερομηνία και προθεσμία καταβολής. Η ηλεκτρονική πληρωμή ολοκληρώνεται, όταν στον υπόχρεο κοινοποιηθεί με χρήση ΤΠΕ η επιβεβαίωση της συναλλαγής, η χρέωση του αντίστοιχου λογαριασμού ή της κάρτας που χρησιμοποιείται ως μέσο ηλεκτρονικής καταβολής και ο ακριβής χρόνος που ολοκληρώθηκε η συναλλαγή. Εάν η ηλεκτρονική πληρωμή δεν είναι επιτυχής ή δεν ολοκληρωθεί, ο υπόχρεος ενημερώνεται αυτόματα για την αδυναμία χρήσης της συγκεκριμένης ψηφιακής δημόσιας υπηρεσίας και, εφόσον είναι δυνατόν, για τους λόγους της ανεπιτυχούς συναλλαγής. Η ως άνω ενημέρωση δεν αντικαθιστά την υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για πληροφόρηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4537/2018 (Α' 84).

Άρθρο 33 **Ηλεκτρονική καταβολή οφειλών των δημοσίων φορέων**

Με την προϋπόθεση της αυθεντικοποίησης του δικαιούχου, μπορούν να καταβάλλονται οφειλές των φορέων του δημόσιου τομέα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μέσω της πίστωσης λογαριασμών του δικαιούχου.

Άρθρο 59

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής ανοικτών δεδομένων (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι: (α) η αναδιτύπωση των διατάξεων για την καθιέρωση και διεύρυνση της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης: (αα) των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα και δημοσίων επιχειρήσεων κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60 και (αβ) των ερευνητικών δεδομένων, που βρίσκονται στην κατοχή είτε των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είτε των δημοσίων ερευνητικών οργανισμών και των τεχνολογικών ή ερευνητικών φορέων του άρθρου 3 του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή των οργανισμών χρηματοδότησης της έρευνας, (β) ο καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και τρόπων διευκόλυνσης για την υλοποίηση της περαιτέρω χρήσης των δημοσίων δεδομένων ως ανοικτών δεδομένων, και (γ) η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Ιουνίου 2019 για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, με σκοπό να προαχθεί η χρήση των ανοικτών δεδομένων και να ενθαρρυνθεί η καινοτομία στον τομέα των προϊόντων και των υπηρεσιών.

2. Οι κείμενες διατάξεις για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα, καθώς και τις πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων της παρ. 1 εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων αυτού του νόμου.

3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε:

(α) έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα,

(β) έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή δημοσίων επιχειρήσεων που:

(βα) δραστηριοποιούνται στους τομείς που καθορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2014/25 (Βιβλίο II του ν. 4412/2016),

(ββ) λειτουργούν ως φορείς δημοσίων υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007,

(βγ) λειτουργούν ως αερομεταφορείς που εκπληρώνουν υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 1008/2008 ή

(βδ) λειτουργούν ως πλοιοκτήτες που εκπληρώνουν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3577/1992 και

(γ) ερευνητικά δεδομένα, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 68.

4. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται σε έγγραφα:

(α) η διάθεση των οποίων αποτελεί δραστηριότητα, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας αποστολής των αντίστοιχων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από τις οικείες διατάξεις του κάθε φορέα,

(β) που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων επιχειρήσεων κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60:

(βα) τα οποία παράγονται έξω από το πεδίο παροχής υπηρεσιών γενικού συμφέροντος που διέπει την οικεία δημόσια επιχείρηση,

(ββ) που σχετίζονται με δραστηριότητες που έχουν άμεση έκθεση στον ανταγωνισμό και, συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 251 του ν. 4412/2016 (Α' 147), δεν υπόκεινται σε κανόνες περί συμβάσεων,

(γ) για τα οποία τρίτοι διαθέτουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,

(δ) στα οποία η πρόσβαση αποκλείεται, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 (Α' 45), καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη σχετική διάταξη, και ιδίως για λόγους που αφορούν:

(δα) την εθνική ασφάλεια, άμυνα, δημόσια τάξη, εξωτερική πολιτική ή ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων,

(δβ) το στατιστικό, εμπορικό, βιομηχανικό, επιχειρηματικό, επαγγελματικό, εταιρικό, τελωνειακό ή φορολογικό απόρρητο,

(δγ) την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από κλοπή, λεηλασία, βανδαλισμό, λαθρανασκαφή, αρχαιοκαπηλία, και γενικά την αποφυγή έκθεσης σε κίνδυνο κινητών και ακινήτων μνημείων και χώρων που προστατεύονται βάσει του ν. 3028/2002 (Α' 153),

(ε) στα οποία η πρόσβαση απαγορεύεται ή περιορίζεται λόγω ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με την προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως αυτές οριοθετούνται στις περ. α' και δ' του άρθρου 2 του π.δ. 39/2011 (Α' 104),

(στ) για την πρόσβαση στα οποία απαιτείται η απόδειξη ειδικού εννόμου συμφέροντος,

(ζ) σε λογότυπους, εμβλήματα και σήματα, (η) στα οποία, είτε η πρόσβαση απαγορεύεται ή περιορίζεται για λόγους προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είτε η πρόσβαση επιτρέπεται, ωστόσο η περαιτέρω χρήση τους είναι αντίθετη, είτε με τη νομοθεσία σχετικά με

την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή με διατάξεις που προστατεύουν την ιδιωτική ζωή και την ακεραιότητα του ατόμου,

(θ) που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων ραδιοηλεκτρονικών φορέων και των θυγατρικών τους, καθώς και άλλων φορέων ή των θυγατρικών τους με σκοπό την εκπλήρωση αποστολής ραδιοηλεκτρονικής εκπομπής δημόσιας υπηρεσίας,

(ι) που βρίσκονται στην κατοχή πολιτιστικών ιδρυμάτων, με εξαίρεση τις βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία,

(ια) που βρίσκονται στην κατοχή εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας ή κατώτερης βαθμίδας, και, σε περίπτωση άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σε έγγραφα, εξαιρουμένων αυτών που αναφέρονται σε ερευνητικά δεδομένα και

(ιβ) τα οποία βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων ερευνητικών οργανισμών, των τεχνολογικών ή ερευνητικών φορέων του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή των οργανισμών χρηματοδότησης της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων που έχουν συσταθεί για τη μεταφορά ερευνητικών αποτελεσμάτων πλην των εγγράφων που αναφέρονται σε ερευνητικά δεδομένα.

5. Τα έγγραφα των περ. θ' έως ιβ' δύναται να χορηγούνται για περαιτέρω χρήση, εφόσον αυτό προβλέπεται από γενικές διατάξεις ή διατάξεις που διέπουν τον οικείο φορέα.

6. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν θίγουν τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, καθώς και τις διατάξεις των νόμων 4624/2019 (Α' 137) και 3471/2006 (Α' 133), σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

7. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν μόνο στον βαθμό που συνάδουν με τις διατάξεις των διεθνών συμφωνιών σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως δε προς τη σύμβαση της Βέρνης που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975 (Α' 162), τη συμφωνία TRIPS που κυρώθηκε με τον ν. 2290/1995 (Α' 28) και την συνθήκη WCT που κυρώθηκε με τον ν. 3184/2003 (Α' 228).

8. Το δικαίωμα του κατασκευαστή βάσης δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 45Α του ν. 2121/1993 (Α' 25) δεν μπορεί να ασκηθεί από τους φορείς του παρόντος Κεφαλαίου για να αποτρέψει την περαιτέρω χρήση εγγράφων ή να περιορίσει την περαιτέρω χρήση πέραν των ορίων που καθορίζονται στα άρθρα 64 έως 66, 69 και 70.

9. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου διέπουν την περαιτέρω χρήση και όλων των εγγράφων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3882/2010 (Α' 166).

10. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως ορίζονται στο άρθρο 60, δημιουργούν σε κάθε πληροφοριακό σύστημα, που διαθέτουν,

προμηθεύονται ή διαμορφώνουν, ασφαλείς διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface APIs).

Άρθρο 60

Ορισμοί ανοικτών δεδομένων (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «Φορείς του δημόσιου τομέα»: οι κρατικές αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου κατά την έννοια της παρ. 2 και οι ενώσεις που σχηματίζονται από μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω αρχές ή από έναν ή περισσότερους από τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου του παρόντος,

2) «Οργανισμός δημοσίου δικαίου»: κάθε οργανισμός που έχει όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

(α) έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος, χωρίς βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα,

(β) έχει νομική προσωπικότητα, και (γ) είτε χρηματοδοτείται για τη δραστηριότητά του κατά κύριο λόγο από τον κρατικό προϋπολογισμό, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, είτε η διαχείρισή του υπόκειται στην εποπτεία των ανωτέρω αρχών ή οργανισμών, είτε διοικείται, διευθύνεται ή εποπτεύεται από όργανο, του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου,

3) «δημόσια επιχείρηση»: κάθε επιχείρηση, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς που ορίζονται στην περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 59 και στην οποία οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να ασκούν άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή είτε λόγω κυριότητας είτε λόγω χρηματοοικονομικής τους συμμετοχής σε αυτή είτε δυνάμει των κανόνων που την διέπουν. Η ύπαρξη αποφασιστικής επιρροής των φορέων του δημόσιου τομέα τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις, στις οποίες οι φορείς αυτοί, άμεσα ή έμμεσα:

(α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης,

(β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση,

(γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης,

4) «τυποποιημένη άδεια»: ένα σύνολο προκαθορισμένων προϋποθέσεων περαιτέρω χρήσης σε ψηφιακή μορφή, κατά προτίμηση συμβατών με τις τυποποιημένες άδειες που διατίθενται δημόσια στο διαδίκτυο,

5) «έγγραφο»: κάθε έγγραφο ή τμήμα εγγράφου, πληροφορία ή δεδομένο, που εκδίδεται ή έχει ανατεθεί προς διαχείριση στους φορείς του παρόντος κεφαλαίου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή, εφόσον πρόκειται για δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια της περ. 3, στο πλαίσιο της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών γενικού συμφέροντος, και ιδίως μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις των διοικητικών αρχών, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις, αναφορές, ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή). Ως «έγγραφα», για την εφαρμογή αυτού του νόμου, λογίζονται και τα ιδιωτικά έγγραφα, που βρίσκονται σε αρχεία (φακέλους) φορέων του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους,

6) «ανωνυμοποίηση»: η διαδικασία μετατροπής εγγράφων σε ανώνυμα έγγραφα που δεν σχετίζονται προς ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο ή η διαδικασία, με την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γίνονται ανώνυμα, κατά τρόπο ώστε να είναι αδύνατος ο εντοπισμός της ταυτότητας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται,

7) «δυναμικά δεδομένα»: έγγραφα σε ψηφιακή μορφή, τα οποία υπόκεινται σε συχνές ή σε πραγματικό χρόνο επικαιροποιήσεις, ιδίως λόγω της μεταβλητότητας ή της ταχείας απαξίωσής τους. Τα δεδομένα που παράγονται από αισθητήρες θεωρούνται, κατά κανόνα, δυναμικά δεδομένα,

8) «ερευνητικά δεδομένα»: έγγραφα σε ψηφιακή μορφή, εξαιρουμένων των επιστημονικών δημοσιεύσεων, τα οποία συλλέγονται ή παράγονται κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων επιστημονικής έρευνας και χρησιμοποιούνται ως τεκμήρια στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας ή είναι κοινώς αποδεκτά στην ερευνητική κοινότητα ως αναγκαία για την επικύρωση των ερευνητικών ευρημάτων και αποτελεσμάτων,

9) «σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας»: έγγραφα, η περαιτέρω χρήση των οποίων συνδέεται με σημαντικά οφέλη για την κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία, κυρίως λόγω της καταλληλότητάς τους για τη δημιουργία υπηρεσιών και εφαρμογών προστιθέμενης αξίας καθώς και νέων, ποιοτικών και αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, αλλά και λόγω του πλήθους των δυνητικών αποδεκτών των υπηρεσιών και των εφαρμογών προστιθέμενης αξίας που βασίζονται στα εν λόγω σύνολα δεδομένων,

10) «περαιτέρω χρήση»: η χρήση από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή άλλες ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα: (α) εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, εκτός του αρχικού σκοπού, στο πλαίσιο της δημόσιας αποστολής, για τον οποίο εκδόθηκαν τα έγγραφα, (β) εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων επιχειρήσεων κατά την έννοια της περ. 3, για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, εκτός του αρχικού σκοπού παροχής υπηρεσιών γενικού συμφέροντος για τον οποίο εκδόθηκαν τα έγγραφα.

Η ανταλλαγή εγγράφων (α) μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα κατά την άσκηση της δημόσιας αποστολής τους, (β) μεταξύ δημόσιων επιχειρήσεων κατά την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών γενικού συμφέροντος και (γ) μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και δημόσιων επιχειρήσεων, δεν συνιστά περαιτέρω χρήση,

11) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» : κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»). Το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, αριθμό ταυτότητας, δεδομένα θέσης, επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του φυσικού προσώπου,

12) «έγγραφο σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο»: το ψηφιακό έγγραφο υπό μορφή αρχείου διαρθρωμένου κατά τρόπο, ώστε οι εφαρμογές λογισμικού να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν, να αναγνωρίζουν και να εξάγουν συγκεκριμένα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων μεμονωμένων δηλώσεων γεγονότων, και της εσωτερικής τους δομής,

13) «ανοικτός μορφότυπος»: μορφότυπος, ο οποίος δεν εξαρτάται από πλατφόρμα και διατίθεται στο κοινό χωρίς οποιονδήποτε περιορισμό που να παρεμποδίζει την περαιτέρω χρήση των εγγράφων,

14) «ανοικτό επίσημο πρότυπο»: πρότυπο, που έχει καθοριστεί σε γραπτή μορφή και το οποίο περιγράφει

λεπτομερώς τις προδιαγραφές για τις απαιτήσεις σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της διαλειτουργικότητας του λογισμικού,

15) «εύλογη απόδοση της επένδυσης»: ποσοστό της συνολικής χρέωσης, επιπλέον εκείνου που απαιτείται για την ανάκτηση των επιλέξιμων δαπανών, που δεν υπερβαίνει τις πέντε ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το σταθερό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ),

16) « τρίτος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν είναι φορέας του δημόσιου τομέα ή δημόσια επιχείρηση που κατέχει δεδομένα,

17) «Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα»: τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του άρθρου 1 του ν. 4485/2017 (Α' 114),

18) «δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί και τεχνολογικοί ή ερευνητικοί φορείς»: οι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί και οι τεχνολογικοί ή ερευνητικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και

19) «οργανισμοί χρηματοδότησης της έρευνας»: οι φορείς δημοσίου τομέα ή άλλα νομικά πρόσωπα που χρηματοδοτούν την έρευνα που διεξάγεται από τους αναφερόμενους στις περ. 17 και 18 φορείς.

Άρθρο 61

Γενικές αρχές (άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Τα έγγραφα των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου διατίθενται από τη στιγμή της ανάρτησης, δημοσίευσης ή αρχικής διάθεσής τους, ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια του ενδιαφερομένου ή πράξη της διοίκησης (αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας), με την επιφύλαξη των άρθρων 64 έως 66, 69 και 70.

2. Τα έγγραφα των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου διατίθενται στο διαδίκτυο ως σύνολο δεδομένων ή μέσω προγραμματιστικών διεπαφών, σε ανοικτό μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, ο οποίος συμμορφώνεται με ανοικτά πρότυπα σύμφωνα με το άρθρο 63, από σταθερό σημείο απόθεσης. Αν δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεση των εγγράφων, απαιτείται η υποβολή αίτησης του ενδιαφερομένου σύμφωνα με το άρθρο 62.

3. Τα έγγραφα, επί των οποίων οι βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία έχουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, είναι περαιτέρω χρησιμοποιήσιμα για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς σύμφωνα με τα άρθρα 63 έως 70. Από τα ανωτέρω έγγραφα εξαιρούνται εκείνα που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του πρώτου εδαφίου και που τρίτος είχε, αρχικά, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, των οποίων το διάστημα προστασίας δεν έχει λήξει.

4. Η ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων των φορέων των παρ. 1 έως 3 αποκλείεται μόνο στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 59 και πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς από τον φορέα που τα κατέχει.

Άρθρο 62

Επεξεργασία αιτήσεων περαιτέρω χρήσης (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Αν δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεση των εγγράφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61, κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτημα για τη χορήγηση εγγράφων προς περαιτέρω χρήση. Τα αιτήματα υποβάλλονται εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή στην υπηρεσία, η οποία έχει εκδώσει ή έχει στην κατοχή της το έγγραφο.

2. Οι φορείς του δημοσίου τομέα επεξεργάζονται με ηλεκτρονικά μέσα, όπου αυτό είναι δυνατό, τις αιτήσεις περαιτέρω χρήσης και χορηγούν το έγγραφο προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα ή, εάν χρειάζεται άδεια, οριστικοποιούν τη σχετική προσφορά τους προς τον αιτούντα σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 3, 4 και 5.

3. Με την επιφύλαξη ειδικών προθεσμιών που ορίζονται στις οικείες διατάξεις κάθε φορέα που κατέχει έγγραφα, οι παραπάνω φορείς χορηγούν το έγγραφο ή οριστικοποιούν τη σχετική προσφορά τους μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι είκοσι (20) επιπλέον ημέρες από τη λήξη του πρώτου εικοσαημέρου για αιτήσεις που χαρακτηρίζονται από τον φορέα ως περίπλοκες ή μεγάλης κλίμακας. Στην περίπτωση αυτή γνωστοποιούνται στον αιτούντα, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, ο χαρακτηρισμός της αίτησης ως περίπλοκης ή μεγάλης κλίμακας και η ημερομηνία λήξης της νέας προθεσμίας χορήγησης του εγγράφου. Κατά της ανωτέρω απόφασης χαρακτηρισμού δεν προβλέπεται η άσκηση διοικητικής προσφυγής.

4. Σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, ο φορέας ανακοινώνει στον αιτούντα τους λόγους απόρριψης. Αν ο λόγος απόρριψης οφείλεται σε ζητήματα που άπτονται δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, στην απόφαση πρέπει υποχρεωτικά να μνημονεύεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο δικαιούχος, όταν είναι γνωστός, ή, εναλλακτικά, ο αδειοδότης, από τον οποίο ο φορέας του δημόσιου τομέα έχει λάβει το σχετικό υλικό. Η υποχρέωση του δεύτερου εδαφίου δεν ισχύει για τις βιβλιοθήκες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι βιβλιοθήκες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία. Κατά της απορριπτικής απόφασης ή της παράλειψης έκδοσης αυτής από τον οικείο φορέα εντός των προθεσμιών της παρ. 3 προβλέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο εγγράφως ή αποστέλλεται με ηλεκτρονικά μέσα, στην υπηρεσία, από την οποία ζητήθηκε η χορήγηση του εγγράφου. Η ως άνω προσφυγή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης στον αιτούντα ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας οφείλει να αποφανθεί επί της προσφυγής εντός είκοσι (20) ημερών από τη διαβίβασή της σε αυτήν.

5. Οι προθεσμίες της παρ. 3, όσον αφορά τα έγγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου και προέρχονται από δημόσιες επιχειρήσεις, κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60, από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, τεχνολογικούς ή ερευνητικούς φορείς ή οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας, διπλασιάζονται.

Άρθρο 63

Διαθέσιμοι μορφότευποι (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων που αφορούν στα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας, οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου διαθέτουν ηλεκτρονικά τα έγγραφα τους σε οποιαδήποτε προϋπάρχουσα μορφή ή γλώσσα και, εφόσον είναι δυνατό, σε μορφότευπους που είναι ανοικτοί, μηχαναγνώσιμοι, προσβάσιμοι, προσιτοί και επαναχρησιμοποιούμενοι, μαζί με τα μεταδεδομένα τους. Τόσο ο μορφότευπος όσο και τα μεταδεδομένα συμμορφώνονται καταρχήν με επίσημα ανοικτά πρότυπα, ιδίως όπως αυτά καθορίζονται με το προφίλ εφαρμογής DCAT (Data Catalogue Vocabulary) για πύλες δεδομένων στην Ευρώπη (DCAT-AP).

2. Τα έγγραφα διατίθενται από σταθερό σημείο απόθεσης, μαζί με τα μεταδεδομένα τους, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) ή στην ιστοσελίδα του φορέα. Στην περίπτωση διάθεσης στην ιστοσελίδα του φορέα, αυτά πρέπει να είναι προσβάσιμα μέσω υπερσυνδέσμων ή με άλλο τρόπο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Εφόσον είναι δυνατόν, τα έγγραφα καθίστανται προσβάσιμα μέσω διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs).

3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου, και ιδίως η αρχή της «εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού» παραγωγής και διάθεσης λαμβάνονται υπόψη από τους φορείς κατά το στάδιο της παραγωγής και διάθεσης των εγγράφων τους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται, ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού και της παραγωγής, η μέγιστη δυνατότητα διάθεσής τους για περαιτέρω χρήση. Οι φορείς δεν υποχρεούνται να εκδίδουν ή να προσαρμόζουν έγγραφα ή να διαθέτουν τμήματα εγγράφων, προκειμένου να συμμορφώνονται με τις παρ. 1 και 2, εφόσον απαιτείται δυσανάλογη προσπάθεια που υπερβαίνει έναν απλό χειρισμό.

4. Δεν απαιτείται από τους φορείς του παρόντος Κεφαλαίου να συνεχίσουν την παραγωγή και αποθήκευση συγκεκριμένου τύπου εγγράφων για τον σκοπό της περαιτέρω χρήσης των εν λόγω εγγράφων από τρίτους. Στην περίπτωση διακοπής της παραγωγής και αποθήκευσης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, προηγείται δημόσια ανακοίνωση τουλάχιστον τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από τη διακοπή που αναρτάται τόσο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) όσο και στην ιστοσελίδα του φορέα.

5. Οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου διαθέτουν για περαιτέρω χρήση τα δυναμικά δεδομένα αμέσως μετά από τη συλλογή τους, μέσω κατάλληλων διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs) και, κατά περίπτωση, ως μαζική τηλεφόρτωση. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η διάθεση των δυναμικών δεδομένων της παρούσας, αμέσως μετά από τη συλλογή τους, υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές ικανότητες του φορέα επιβάλλοντας δυσανάλογη προσπάθεια, τα δεδομένα αυτά δύναται να διατίθενται για περαιτέρω χρήση εντός εύλογης προθεσμίας ή με προσωρινούς τεχνικούς περιορισμούς που δεν εμποδίζουν αδικαιολόγητα την εκμετάλλευση του οικονομικού και κοινωνικού δυναμικού τους.

6. Οι παρ. 1 έως 5 εφαρμόζονται στα έγγραφα των δημόσιων επιχειρήσεων, κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60, εφόσον είναι διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση και με την επιφύλαξη των υποπερ. (βα) και (ββ) της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 59.

7. Τα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας, ο κατάλογος των οποίων καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024, καθίστανται διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση σε μηχαναγνώσιμη μορφή, μέσω κατάλληλων διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs) και, κατά περίπτωση, ως μαζική τηλεφόρτωση.

8. Η περαιτέρω χρήση των εγγράφων που διαθέτουν οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου υπόκειται στον περιορισμό ότι το περιεχόμενό τους δεν πρέπει να αλλοιωθεί ούτε να

διαστρεβλωθεί με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και ότι πρέπει να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσής τους και στην ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησής τους. Οι περιορισμοί αυτοί γνωστοποιούνται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα στον αιτούντα κατά τη χορήγηση του εγγράφου.

9. Οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου δεν φέρουν ευθύνη για τις περιπτώσεις μη ορθής περαιτέρω χρήσης των εγγράφων.

10. Οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα για την παροχή δυνατότητας περαιτέρω χρήσης εγγράφων από άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των άρθρων 36 έως 47.

Άρθρο 64

Αρχές που διέπουν τη χρέωση (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Η περαιτέρω χρήση των εγγράφων γίνεται καταρχήν δωρεάν. Εξαιρετικά, επιτρέπεται η ανάκτηση του οριακού κόστους για την αναπαραγωγή, παροχή και διάδοση των εγγράφων, την ανωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και των μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία των εμπορικά εμπιστευτικών πληροφοριών μέσω επιβολής τελών στους ενδιαφερομένους.

2. Κατ' εξαίρεση, η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται: (α) στους φορείς του δημόσιου τομέα, για τους οποίους προβλέπεται να καλύπτουν οι ίδιοι ένα ουσιώδες μέρος του κόστους εκτέλεσης της δημόσιας αποστολής τους από ίδια έσοδα,

(β) σε βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μουσεία και αρχεία,

(γ) σε δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60.

3. Μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) δημοσιεύεται και επικαιροποιείται, σε ετήσια βάση, ο κατάλογος των φορέων που εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της παρ. 2.

4. Στις περ. α' και γ' της παρ. 2, το ύψος των τελών υπολογίζεται με αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια, με βάση το κόστος που προκύπτει κατά τη διάρκεια της ετήσιας λογιστικής περιόδου και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται στους οικείους φορείς. Τα συνολικά έσοδα από τη διάθεση και την άδεια περαιτέρω χρήσης των εν λόγω εγγράφων εντός της εκάστοτε λογιστικής περιόδου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το κόστος συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής, διάδοσής τους και αποθήκευσης των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης μιας εύλογης απόδοσης της επένδυσης, και, κατά περίπτωση, το κόστος ανωνυμοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία των εμπορικά εμπιστευτικών πληροφοριών.

5. Όταν οι βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία επιβάλλουν τέλη, τα συνολικά έσοδα από τη διάθεση και την άδεια περαιτέρω χρήσης των εγγράφων εντός της εκάστοτε λογιστικής περιόδου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το κόστος συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής, διάδοσης, αποθήκευσης των δεδομένων, συντήρησης, εκκαθάρισης δικαιωμάτων και, κατά περίπτωση, το κόστος ανωνυμοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία των εμπορικά εμπιστευτικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης μιας εύλογης απόδοσης της επένδυσης. Το ύψος των τελών υπολογίζεται με βάση το κόστος που προκύπτει κατά τη διάρκεια της ετήσιας λογιστικής περιόδου και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται στους οικείους φορείς.

6. Σε κάθε περίπτωση, η περαιτέρω χρήση: (α) των συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας, ο κατάλογος των οποίων καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024, υπό την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 72 και (β) των ερευνητικών δεδομένων, είναι δωρεάν.

Άρθρο 65

Υποχρέωση ενημέρωσης (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

Οι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως τους αιτούντες έγγραφα για περαιτέρω χρήση σχετικά με τη δυνατότητα άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 62 και την προθεσμία αυτής σε ό,τι αφορά αποφάσεις ή πρακτικές που τους επηρεάζουν.

Άρθρο 66

Άδειες και λοιποί όροι για την περαιτέρω χρήση εγγράφων (άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Η περαιτέρω χρήση εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου δεν υπόκειται σε όρους, εκτός αν οι όροι αυτοί είναι αντικειμενικοί, αναλογικοί, δεν εισάγουν διακρίσεις και επιβάλλονται αιτιολογημένα για την εξυπηρέτηση σκοπών γενικού συμφέροντος, με τη μορφή χορήγησης άδειας ή με άλλους τρόπους. Οι όροι που επιβάλλονται δεν μπορεί να οδηγούν σε περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού.

2. Στις εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου για την περαιτέρω χρήση εγγράφων προβλέπεται η χορήγηση άδειας, οι φορείς του παρόντος Κεφαλαίου, δημιουργούν, όπου αυτό είναι δυνατό, και αναρτούν πρότυπα τυποποιημένων αδειών με δυνατότητα ηλεκτρονικής τους επεξεργασίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι οποίες παρέχουν ευρύτερα δικαιώματα περαιτέρω χρήσης χωρίς τεχνολογικούς, οικονομικούς ή γεωγραφικούς περιορισμούς και στηρίζονται σε μορφότυπους ανοικτών δεδομένων. Οι άδειες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται, προκειμένου να αντιμετωπίζουν ειδικότερες περιπτώσεις αιτήσεων χορήγησης άδειας. Σε κάθε περίπτωση, οι άδειες πρέπει να θέτουν τους λιγότερο

δυνατούς περιορισμούς όσον αφορά στην περαιτέρω χρήση σύμφωνα με την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας.

Άρθρο 67

Πρακτικές ρυθμίσεις (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» το οποίο είναι διαθέσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Στο ως άνω μητρώο αναρτώνται τα σύνολα των εγγράφων του Δημοσίου, που είναι διαθέσιμα σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, ταξινομημένα σε «Διαρθρωμένα Σύνολα Δεδομένων» (“Datasets”) ή οι σύνδεσμοι προς τους δικτυακούς τόπους των φορέων, όπου αυτά τηρούνται. Στις περιπτώσεις που τα έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο ή όταν ο φορέας διαθέτει προς περαιτέρω χρήση τα δεδομένα με όρους ή άδειες σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 64 έως 66, γίνεται σχετική καταχώριση στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου».

2. Κάθε φορέας του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνει στην καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή του, ανά κατηγορίες, προς τον σκοπό ανοικτής τους διάθεσης.

3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της παρ. 2, κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται: (α) τα σύνολα των εγγράφων που κατέχει ο φορέας, (β) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας, (γ) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω χορήγησης άδειας ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 64 έως και 70, και (δ) τα σύνολα των εγγράφων που δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59. Η απόφαση αυτή αναρτάται: (δα) στον διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια», (δβ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), και (δγ) στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα, ενώ κοινοποιείται και στον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

4. Οι ανωτέρω φορείς επικαιροποιούν τα σύνολα των εγγράφων που έχουν στην κατοχή τους, αμελλητί, μόλις επέλθει μεταβολή, ενημερώνοντας σχετικά τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της παρ. 3 εκδίδεται τουλάχιστον ετησίως με επικαιροποιημένα στοιχεία.

5. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου.

6. Για την καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων εγγράφων, την τεχνική, διαδικαστική και οργανωτική υποστήριξη της ανοικτής διάθεσης των εγγράφων, καθώς και την επικοινωνία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, αρμόδιες είναι οι ομάδες

διοίκησης έργου του «Προγράμματος Διαύγεια», οι οποίες προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 80.

Άρθρο 68

Ερευνητικά δεδομένα (άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Τα ερευνητικά δεδομένα είναι διαθέσιμα και περαιτέρω χρησιμοποιήσιμα για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς σύμφωνα με τα άρθρα 61 έως 70, εφόσον λαμβάνουν, εν όλω ή εν μέρει, δημόσια χρηματοδότηση και έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί, μέσω θεματικού ή ιδρυματικού αποθετηρίου, από ερευνητές ή δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς και τεχνολογικούς ή ερευνητικούς φορείς ή οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας.

2. Τα οριζόμενα στην παρ. 1 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την εμπιστευτικότητα, την εθνική ασφάλεια την προστασία νόμιμων εμπορικών συμφερόντων, όπως το εμπορικό απόρρητο, και την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων, σύμφωνα με την αρχή «ανοικτά στο μέτρο του δυνατού, κλειστά στο μέτρο του αναγκαίου».

Άρθρο 69

Αποφυγή διακρίσεων (άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Όλοι οι επιβαλλόμενοι όροι για την περαιτέρω χρήση εγγράφων δεν επιφέρουν διακρίσεις μεταξύ συγκρίσιμων κατηγοριών περαιτέρω χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής περαιτέρω χρήσης.

2. Εάν τα έγγραφα χρησιμοποιούνται περαιτέρω από φορέα του δημόσιου τομέα ως αρχικό υλικό για εμπορικές δραστηριότητές του, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας αποστολής του, τα έγγραφα για τις εν λόγω δραστηριότητες διατίθενται με τα ίδια τέλη και τους λοιπούς όρους που ισχύουν για τους άλλους χρήστες.

Άρθρο 70

Αποκλειστικές ρυθμίσεις (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Η περαιτέρω χρήση εγγράφων είναι ελεύθερη για όλους τους δυνητικούς παράγοντες της αγοράς, ακόμα και εάν ένας ή περισσότεροι παράγοντες της εκμεταλλεύονται ήδη προϊόντα προστιθέμενης αξίας που βασίζονται στα εν λόγω έγγραφα. Συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις μεταξύ των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου που κατέχουν τα έγγραφα και τρίτων δεν θεμελιώνουν αποκλειστικά δικαιώματα και δεν εμποδίζουν την περαιτέρω χρήση των εγγράφων αυτών.

2. Κατ' εξαίρεση, όπου ένα αποκλειστικό δικαίωμα είναι απαραίτητο για την παροχή υπηρεσίας δημόσιου συμφέροντος, η βασιμότητα του λόγου για τη χορήγησή του υποβάλλεται σε τακτική επανεξέταση και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον ανά τρία (3) έτη. Συμβατικές ή άλλες ρυθμίσεις, που ήταν σε ισχύ την 16η Ιουλίου 2019 ή ισχυσαν μετά από αυτή την ημερομηνία

και προβλέπουν αποκλειστικά δικαιώματα, αναρτώνται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την έναρξη ισχύος τους. Οι τελικοί όροι των εν λόγω ρυθμίσεων διατυπώνονται στην ελληνική γλώσσα, κατά τρόπο σαφή, συγκεκριμένο και εύληπτο, ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορεί να αντιληφθεί πλήρως το νόημά τους και αναρτώνται στις ιστοσελίδες του δεύτερου εδαφίου της παρούσας. Η παρούσα δεν τυγχάνει εφαρμογής στην ψηφιοποίηση των πολιτιστικών πόρων.

3. Όταν ένα αποκλειστικό δικαίωμα αφορά την ψηφιοποίηση πολιτιστικών πόρων, η περίοδος αποκλειστικότητας δεν μπορεί να υπερβεί τα δέκα (10) έτη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις οικείες συμβάσεις. Όταν η περίοδος αυτή υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη, η διάρκεια του αποκλειστικού δικαιώματος υπόκειται σε επανεξέταση κατά το ενδέκατο έτος και, στη συνέχεια, κάθε επτά (7) έτη. Οι συμφωνίες περί παροχής αποκλειστικών δικαιωμάτων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αναρτώνται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, παρέχεται στον οικείο φορέα του δημόσιου τομέα δωρεάν αντίγραφο των ψηφιοποιημένων πολιτιστικών πόρων ως μέρος των ρυθμίσεων. Το αντίγραφο αυτό διατίθεται για περαιτέρω χρήση στο τέλος της περιόδου αποκλειστικότητας.

4. Νομικές ή πρακτικές ρυθμίσεις που, αν και δεν χορηγούν ρητά αποκλειστικό δικαίωμα, ωστόσο περιέχουν όρους που αποσκοπούν ή κατατείνουν σε περιορισμένη διάθεση εγγράφων για περαιτέρω χρήση από άλλες οντότητες πέραν του τρίτου που συμμετέχει στη ρύθμιση, αναρτώνται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα τουλάχιστον δύο (2) μήνες προτού τεθούν σε ισχύ. Το αποτέλεσμα των εν λόγω νομικών ή πρακτικών ρυθμίσεων σχετικά με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων για περαιτέρω χρήση υπόκειται σε τακτική επανεξέταση, και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον κάθε τρία (3) έτη.

5. Οι αποκλειστικές ρυθμίσεις που ίσχυαν στις 17 Ιουλίου 2013, οι οποίες αφενός δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις των παρ. 2 και 3 και αφετέρου είχαν συναφθεί από φορείς του δημόσιου τομέα, παύουν να ισχύουν με τη λήξη της σύμβασης και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο στις 18 Ιουλίου 2043.

6. Οι αποκλειστικές ρυθμίσεις που ίσχυαν στις 16 Ιουλίου 2019, οι οποίες αφενός δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις των παρ. 2 και 3 και αφετέρου έχουν συναφθεί από δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60, παύουν να ισχύουν με τη λήξη της σύμβασης και, σε κάθε περίπτωση, στις 17 Ιουλίου 2049.

Άρθρο 71

Θεματικός κατάλογος συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

Ο κατάλογος θεματικών κατηγοριών συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας, όπως παρατίθεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, ενσωματώνεται στο Παράρτημα ΧΙΙ του παρόντος και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του.

Άρθρο 72

Ειδικά σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας και ρυθμίσεις περί δημοσίευσης και περαιτέρω χρήσης (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)

1. Τα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας που ανήκουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΧΙΙ και που έχουν στην κατοχή τους οι φορείς που εμπíπτουν στις διατάξεις για τα ανοικτά δεδομένα, όπως αυτά προσδιορίζονται με την έκδοση, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, του προβλεπόμενου στην παρ. 1 του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 καταλόγου:

(α) διατίθενται δωρεάν, με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου και των παρ. 43 και 44 του άρθρου 107,

(β) είναι μηχαναγνώσιμα, (γ) παρέχονται μέσω διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs), (δ) κατά περίπτωση, παρέχονται ως μαζική τηλεφόρτωση. 2. Τα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας των δημόσιων επιχειρήσεων, κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60, τα οποία εξειδικεύονται όπως ορίζει η παρ. 43 του άρθρου 107, διατίθενται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 64, κατά παρέκκλιση από την αρχή της δωρεάν διαθεσιμότητας.

3. Η αρχή της δωρεάν διαθεσιμότητας των συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας δεν ισχύει για βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία. Για τους εν λόγω φορείς, τα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας διατίθενται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 64.

4. Τα σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας των φορέων του δημόσιου τομέα, τα οποία προσδιορίζονται κατά την παρ. 44 του άρθρου 107, διατίθενται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 64, κατά παρέκκλιση από την αρχή της δωρεάν διαθεσιμότητας.

Άρθρο 73

Ετήσια έκθεση για τη διάθεση και περαιτέρω χρήση των ανοικτών δεδομένων

1. Εντός των δύο (2) πρώτων μηνών κάθε ημερολογιακού έτους ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσια έκθεση σχετικά με την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση των εγγράφων, από τους φορείς του παρόντος Κεφαλαίου. Πριν από την υποβολή της κατά το πρώτο εδάφιο, η έκθεση τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημερών.

2. Η έκθεση της παρ. 1 συζητείται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

3. Η έκθεση της παρ. 1 αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

Άρθρο 74 **Ένδικα βοηθήματα**

Αιτήσεις ακύρωσης που ασκούνται κατά ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου που δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

Άρθρο 75 **Αντικείμενο ψηφιακής διαφάνειας**

Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι η ρύθμιση της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 76 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο, καθώς και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών.

Άρθρο 76 **Πεδίο εφαρμογής ψηφιακής διαφάνειας**

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Υπηρεσιακοί, Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς, Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Εκτελεστικοί Γραμματείς Περιφερειών, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παρούσα όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα, καθώς και οποιοδήποτε όργανο έχει από τον νόμο την αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων που υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου (α) ως φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα νοούνται: (αα) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, (αβ) οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), (β) ως φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού νοούνται τα αιρετά όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα και οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

3. Στο διαδίκτυο αναρτώνται: (α) νόμοι που εκδίδονται και δημοσιεύονται κατά το Σύνταγμα, (β) πράξεις νομοθετικού περιεχομένου της παρ. 1 του άρθρου 44 του Συντάγματος, (γ) τα προεδρικά διατάγματα, (δ) λοιπές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν την οργάνωση, διάρθρωση, σύνθεση, διάταξη, τον εφοδιασμό και εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας, καθώς και κάθε άλλη πράξη, η δημοσιοποίηση της οποίας προκαλεί βλάβη στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας, (ε) ερμηνευτικές εγκύκλιοι, (στ) οι προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου καθώς και οι πράξεις της ανάληψης υποχρέωσης δαπάνης, της απόφασης έγκρισης δαπάνης και της οριστικοποίησης της πληρωμής που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί για κάθε επιμέρους δαπάνη τους, (ζ) πράξεις διορισμού μονομελών οργάνων και συγκρότησης συλλογικών οργάνων διοίκησης των φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτών, (η) πράξεις διορισμού, αποδοχής παραίτησης, αντικατάστασης ή παύσης Υπηρεσιακών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Εκτελεστικών Γραμματέων Περιφερειών, μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, (θ) πράξεις συγκρότησης αμειβόμενων ή μη επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως αν τα μέλη τους αμείβονται ή όχι, (ι) πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, (ια) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή με επιλογή, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προκηρύξεις για επιλογή και πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και των επιχειρήσεων και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι προκηρύξεις εξετάσεων υποψηφίων δικηγόρων, συμβολαιογράφων και άμισθων υποθηκοφυλάκων, (ιβ) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) της ανώτατης εκπαίδευσης, (ιγ) πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημοσίευσή τους προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, (ιδ) περιλήψεις πράξεων διορισμού, μετάταξης, διαθεσιμότητας, αποδοχής παραίτησης, λύσης της υπαλληλικής σχέσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων, μόνιμων και μετακλητών, και διευθυντικών στελεχών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και αντιστοίχων πράξεων που αφορούν δημόσιους λειτουργούς, των οποίων η δημοσίευση απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία, και περιλήψεις πράξεων διορισμού και συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή συμβάσεων έργου στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, (ιε) το σύνολο των συμβάσεων και των πράξεων που αναφέρονται σε αναπτυξιακούς νόμους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις υπαγωγής επενδύσεων σε διατάξεις αναπτυξιακών νόμων και οι αποφάσεις έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων, (ιστ) περιλήψεις διακηρύξεων,

αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, (ιζ) πράξεις αποδοχής δωρεών στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή σε φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και συμβάσεις πολιτιστικών χορηγιών του ν. 3525/2007 (Α' 16), (ιη) πράξεις δωρεών, επιχορηγήσεων, παραχώρησης χρήσης περιουσιακών στοιχείων από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς των Ο.Τ.Α. ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, (ιθ) οι πράξεις: ιθα) παραχώρησης δημόσιων και δημοτικών κτημάτων, καθορισμού χρήσης γης παραχωρούμενου δημόσιου κτήματος, αλλαγής χρήσης γης κοινόχρηστου κτήματος, ιθβ) καθορισμού εθνικών δρυμών, δασών και δασικών εκτάσεων, ιθγ) χαρακτηρισμού εκτάσεων ως αναδασωτέων, ιθδ) καθορισμού αιγιαλού, παραλίας, λιμνών, ποταμών, ρεμάτων και χειμάρρων, ιθε) καθορισμού βιομηχανικών ζωνών, ιθστ) καθορισμού λατομικών ζωνών, ιθζ) σύνταξης και έγκρισης μελετών χωρικού (χωροταξικού και πολεοδομικού) σχεδιασμού, όλων των επιπέδων, ιθη) καθορισμού και τροποποίησης όρων δόμησης, ιθθ) χορήγησης, αναστολής χορήγησης, τροποποίησης οικοδομικών αδειών, ιθι) χωροθέτησης δραστηριοτήτων, ιθια) καθορισμού αρχαιολογικών χώρων, ιθιβ) χαρακτηρισμών κτιρίων ως διατηρητέων και αποχαρακτηρισμών αυτών. Αναρτώνται επίσης οι πράξεις ανάκλησης και ακύρωσης των παραπάνω πράξεων, (ιη) οι γνωμοδοτήσεις και τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, (ιθ) οι πράξεις και γνωμοδοτήσεις των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, (κ) ατομικές διοικητικές πράξεις, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.

4. Από την υποχρέωση πρωτογενούς ανάρτησης εξαιρούνται τα έγγραφα και τα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204), που λειτουργεί παραγωγικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται αυτομάτως από το ΚΗΜΔΗΣ.

Άρθρο 77

Υποχρεώσεις ανάρτησης στο διαδίκτυο

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται αμελλητί στο Διαδίκτυο με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε. Οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα αναρτώνται στον δικτυακό τόπο των αρμόδιων Υπουργείων που αυτά διατηρούν. Οι πράξεις του Πρωθυπουργού και του Υπουργικού Συμβουλίου αναρτώνται στον δικτυακό τόπο της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Οι πράξεις των Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Υπηρεσιακών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και των οργάνων στα οποία έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση υπογραφής ή έχει μεταβιβαστεί αρμοδιότητα αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του εκάστοτε Υπουργείου. Οι πράξεις των οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., των οργάνων διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξάρτητων αρχών και των φορέων των οργανισμών τοπικής

αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού αναρτώνται στους κατά περίπτωση οικείους δικτυακούς τόπους που αυτά διατηρούν.

2. Σε περίπτωση συναρμοδιότητας η πράξη αναρτάται με μέριμνα των συναρμοδίων σε όλους τους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους.
3. Οι νόμοι, τα προεδρικά διατάγματα και οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η αναζήτηση πληροφοριών και να είναι ευχερώς προσβάσιμα στον μέσο χρήστη.
4. Αν στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η ανάρτηση περίληψης της πράξης ή απόφασης, στο Διαδίκτυο αναρτάται η περίληψη αυτή.
5. Η μη ανάρτηση ή η μη έγκαιρη ανάρτηση στο διαδίκτυο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 76 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που την εξέδωσε ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την ανάρτηση.
6. Από την υποχρέωση πρωτογενούς ανάρτησης εξαιρούνται τα έγγραφα και τα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του άρθρου 11 του ν. 4013/2011, που λειτουργεί παραγωγικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται αυτομάτως από το ΚΗΜΔΗΣ.

Άρθρο 78 **Ισχύς των πράξεων**

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76, όταν είναι κατά νόμο δημοσιευτές στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ισχύουν από τη δημοσίευσή τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.
2. Με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1, οι λοιπές πράξεις του άρθρου 76 αναρτώνται στο διαδίκτυο κατά τα οριζόμενα στο παρόν Κεφάλαιο και ισχύουν από την ανάρτησή τους στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια».
3. Οι ρυθμίσεις της παρ. 2 δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ούτε τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις διοικητικές προσφυγές.
4. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που αναρτήθηκε και του κειμένου της πράξης, ισχύει το αναρτημένο, με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1. Με ευθύνη του προσώπου ή οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο.
5. Οι πράξεις που είναι αναρτημένες στο Διαδίκτυο, σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 80, καθώς και οι πράξεις της παρ. 1, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτές από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες:

α) ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου,

β) ως έντυπα έγγραφα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου.

Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αναρτημένων πράξεων τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικούμενων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων.

Άρθρο 79

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και απόρρητα

1. Η ανάρτηση των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 76 στο Διαδίκτυο και η οργάνωση της αναζήτησης πληροφοριών πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν αναρτώνται πράξεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα, όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

2. Η ανάρτηση στο Διαδίκτυο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 76 και η οργάνωση της αναζήτησης πληροφοριών πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των κρατικών απορρήτων όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται από ειδικότερες διατάξεις.

Άρθρο 80

Διαδικασία ανάρτησης στο Διαδίκτυο

1. Σε κάθε Υπουργείο, σε κάθε κεντρική, ειδική ή περιφερειακή δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και στους φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και σε κάθε φορέα ή όργανο που είναι κατά τον παρόντα νόμο υπόχρεοι σε ανάρτηση νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και πράξεων στο Διαδίκτυο συγκροτείται ομάδα διοίκησης έργου με αντικείμενο την τεχνική, διαδικαστική και οργανωτική υποστήριξη της ανάρτησης νόμων και πράξεων στο Διαδίκτυο. Στα μέλη των ομάδων αυτών δεν καταβάλλεται αμοιβή ή αποζημίωση. Οι ομάδες διοίκησης έργου συγκροτούνται εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και η σύνθεσή τους κοινοποιείται στον οικείο δικτυακό τόπο. Οι ομάδες διοίκησης έργου των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού συγκροτούνται τριάντα (30) ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος για τους φορείς αυτούς κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

2. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για τον επιχειρησιακό συντονισμό και τη

διαχείριση της εφαρμογής του Προγράμματος «Διαύγεια» στους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδια για τον τεχνικό σχεδιασμό, την ανάπτυξη, καθώς και τη διαχείριση και υποστήριξη της παραγωγικής λειτουργίας του Προγράμματος «Διαύγεια».

3. Σε κάθε φορέα που σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο έχει υποχρέωση ανάρτησης στο Διαδίκτυο δημιουργείται και τηρείται αρχείο των νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, πράξεων και αποφάσεων που αναρτώνται, το οποίο είναι προσιτό σε κάθε ενδιαφερόμενο και με ηλεκτρονικά μέσα.

4. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχει την ευθύνη της λειτουργίας του κεντρικού δικτυακού τόπου για την ανάρτηση των νόμων και πράξεων, καθώς και της τήρησης κεντρικού αρχείου των αναρτημένων νόμων και πράξεων, το οποίο είναι προσιτό σε κάθε ενδιαφερόμενο με ηλεκτρονικά μέσα.

5. Οι φορείς και τα όργανα που υποχρεούνται σε ανάρτηση των νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, πράξεων και αποφάσεων κατά το παρόν Κεφάλαιο λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και κατάλληλα τεχνικά, διαδικαστικά και οργανωτικά μέτρα για να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα των κειμένων που αναρτώνται.

6. Κατά τον σχεδιασμό και τη συντήρηση των δικτυακών τόπων και την ανάρτηση των νόμων και πράξεων που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο, λαμβάνεται πρόνοια ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας του άρθρου 39.

Άρθρο 81

Ανάρτηση οργανογράμματος και στοιχείων υπηρετούντων

Κάθε υπηρεσία ή φορέας του Δημοσίου, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, καθώς και οι φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού οφείλουν να αναρτούν στον δικτυακό τόπο τους το οργανόγραμμα και τη διάρθρωση των υπηρεσιών και μονάδων, την περιγραφή των αρμοδιοτήτων και των οργανικών θέσεων, καθώς και τα ονόματα, τις ιδιότητες και τα πρόσφορα στοιχεία επικοινωνίας των υπηρετούντων σε αυτούς τους φορείς με οποιαδήποτε μορφή ή σχέση εργασίας και απασχόλησης.

Άρθρο 82

Δημοσίευση εκτέλεσης Προϋπολογισμών

1. Το Δημόσιο ανά Υπουργείο, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. αυτών δημοσιεύουν στοιχεία για την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους στην ιστοσελίδα τους και στο «Πρόγραμμα Διαύγεια», περιγράφοντας αναλυτικά στο σκέλος των εσόδων τα προϋπολογισθέντα, βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα ποσά ανά Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδων

και στο σκέλος των εξόδων τα προϋπολογισθέντα, τα ενταλματοποιηθέντα και πληρωθέντα ποσά ανά Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων.

2. Η δημοσίευση γίνεται αμελλητί και, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό για τεχνικούς λόγους, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών μετά από το πέρας κάθε ημερολογιακού μήνα.

Άρθρο 83

Ενίσχυση της διαφάνειας στις δαπάνες επιχορηγούμενων φορέων

1. Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες, Σωματεία, Ιδρύματα, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις και λοιποί μη κερδοσκοπικοί φορείς που επιχορηγούνται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με ποσό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ συνολικά ετησίως, δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα του «Προγράμματος Διαύγεια» απολογιστικά στοιχεία δαπανών, στα οποία αναφέρονται τα νόμιμα παραστατικά που αφορούν στο ποσό της επιχορήγησης, με ιδιαίτερη αναφορά του εκδότη και του λήπτη του παραστατικού, καθώς και του αντικειμένου και του ύψους της συναλλαγής.

2. Η παράλειψη της δημοσίευσης των ανωτέρω καταστάσεων συνεπάγεται τον αποκλεισμό των υπόχρεων φορέων από παντός είδους περαιτέρω επιχορήγηση ή χρηματοδότηση από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Άρθρο 84

Διαλειτουργικότητα των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι υπεύθυνη για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και την επιβεβαίωση ταυτότητας (αυθεντικοποίηση) των φυσικών προσώπων σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 με σκοπό την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Αποτελεί τον μοναδικό αρμόδιο φορέα για την υλοποίηση διατομεακής διαλειτουργικότητας και διαλειτουργικότητας των επιμέρους μητρώων των φορέων του δημόσιου τομέα σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, τον μοναδικό αρμόδιο φορέα για την ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων μεταξύ των μητρώων των φορέων αυτών αξιοποιώντας τα επιμέρους αναγνωριστικά, και είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τη λειτουργία του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) και την υλοποίηση όλων των σχετικών δράσεων σε συνεργασία με τους ως άνω φορείς.

2. Στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή εγγράφων των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των φορέων του δημοσίου τομέα, οι φορείς υποχρεούνται έως την 1η.7.2022 να διαθέτουν μέσω διαδικτυακής υπηρεσίας στο Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) το σύνολο των δεδομένων που περιλαμβάνονται στα ανωτέρω δικαιολογητικά, πιστοποιητικά και έγγραφα.

3. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. είναι αρμόδια και το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) μεριμνά για τη συνδυαστική ανάλυση των διατομεακών δεδομένων, στο πλαίσιο της διαλειτουργικότητας, αξιοποιώντας τεχνικές ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων (data analytics).

Άρθρο 86

Παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών μέσω υπολογιστικών υποδομών νέφους

1. Η παροχή ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών από τους φορείς του δημόσιου τομέα γίνεται με τη χρήση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) και σε κάθε περίπτωση μέσα από τις κεντρικές υποδομές Κυβερνητικού Νέφους Δημοσίου Τομέα (G-Cloud) ή του Κυβερνητικού Νέφους Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή του Κυβερνητικού Νέφους Τομέα Υγείας (H-Cloud) του άρθρου 87.
2. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για τη χάραξη της πολιτικής χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα και τον καθορισμό των κριτηρίων για την επιλογή τεχνικών και μεθόδων για την χρήση των υπηρεσιών νέφους.
3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), για την οποία ισχύει το άρθρο 37 του ν. 4389/2016 στους ακαδημαϊκούς και εκπαιδευτικούς φορείς, καθώς και στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13α του ν. 4310/2014.

Άρθρο 89

Μητρώο Διαλειτουργικότητας

1. Στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) δημιουργείται και τηρείται Μητρώο Διαλειτουργικότητας με σκοπό τη διαρκή καταγραφή και αποτύπωση των διαδικτυακών υπηρεσιών (web services) φορέων του δημόσιου τομέα. Το Μητρώο Διαλειτουργικότητας αξιοποιείται κατ' ελάχιστον για τα εξής: (α) την εφαρμογή ενιαίου τεχνολογικού πλαισίου και προτύπων διαλειτουργικότητας, (β) τον σχεδιασμό και την παραγωγική λειτουργία νέων διαδικτυακών υπηρεσιών (web services) των φορέων του δημόσιου τομέα, (γ) τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων των φορέων του δημόσιου τομέα, (δ) τον τεχνικό σχεδιασμό σύνθετων διαδικτυακών υπηρεσιών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ).
2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναπτύσσουν διαδικτυακές υπηρεσίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους υποχρεούνται να προβαίνουν στην καταχώριση στο Μητρώο Διαλειτουργικότητας κάθε διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχουν από την ένταξή τους σε παραγωγική λειτουργία. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. συντονίζει τις ενέργειες των φορέων και μεριμνά για την ορθή και συνεχή καταχώριση από κάθε υπόχρεο φορέα των πληροφοριών που αφορούν στις διαδικτυακές υπηρεσίες.

3. Η καταχώριση κάθε διαδικτυακής υπηρεσίας ολοκληρώνεται με την απόδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., μοναδικού κωδικού αριθμού, ο οποίος αποτελεί την ταυτότητα κάθε διαδικτυακής υπηρεσίας στο Μητρώο Διαλειτουργικότητας και την κατηγοριοποίησή της σε συγκεκριμένο τομέα ανάλογα με το είδος των διακινούμενων δεδομένων.

Άρθρο 90

Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος»

1. Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τηρείται στον διαδικτυακό τόπο www.mitos.gov.gr και αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου. Οι βασικοί στόχοι του «Μίτου» είναι η τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου και η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση από φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς σχετικά με τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών.

2. Στον «Μίτο» καταχωρίζονται υποχρεωτικώς, από τις αρχές που έχουν την αρμοδιότητα θεσμοθέτησης των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 5 και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος της νομοθετικής ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με τις οποίες θεσμοθετήθηκαν, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης εντός της ως άνω προθεσμίας κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.), ο οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με μεταγενέστερες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Με το πέρας της ως άνω προθεσμίας και την απόδοση του Μ.Α.Κ. οι αρχές που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή και διεκπεραίωση των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Εφόσον, μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, υφίστανται καταχωρημένα στοιχεία της διαδικασίας στον «Μίτο», τα οποία δεν συμφωνούν με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία, κατ' ισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης νέας ή επικαιροποίησης διαδικασίας, που έχει ήδη καταχωρισθεί στον «Μίτο» λόγω αλλαγής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου που τη διέπει, η παράλειψη ενέργειας εντός της ως άνω προθεσμίας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)], με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου της παρούσας. Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων ή συνθηκών.

3. Οι ενέργειες των υπόχρεων φορέων στον «Μίτο» διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες:

α) Αρχική Καταχώριση Διαδικασίας, εφόσον αυτή θεσμοθετείται για πρώτη φορά, οπότε και λαμβάνει Μ.Α.Κ. με την οριστικοποίηση της καταγραφής και αποτύπωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα μιας διαδικασίας και ιδιαίτερα:

αα) επίσημου τίτλου της διαδικασίας, αβ) νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία, καθώς και των επιμέρους σταδίων αυτής, αγ) αρμόδιων και συναρμόδιων υπηρεσιών διεκπεραίωσης της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αδ) απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αε) βημάτων και τελικής διοικητικής αντιμετώπισης, αστ) εκτιμώμενων χρόνων διεκπεραίωσης, αζ) κόστους παράβολων ή άλλων τελών.

β) Μεταγενέστερη Επικαιροποίηση Διαδικασίας, εφόσον καταχωρισθείσα διαδικασία που έχει λάβει Μ.Α.Κ. τροποποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο και η καταχώριση επικαιροποιείται στα σημεία που τροποποιούνται, και

γ) κατάργηση ή διαγραφή μιας διαδικασίας.

4. Αρμόδιο υπουργείο, για την εποπτεία του «Μίτου» και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του, την παρακολούθηση της ορθής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών του Δημοσίου από τις αρχές θεσμοθέτησης, είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω των εξής βασικών ενεργειών:

α) μεριμνά για τη φιλικότητα του «Μίτου» προς τον χρήστη, καθώς και για τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε αυτό όλων των ομάδων του πληθυσμού,

β) θέτει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές προς τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης, προς τον σκοπό έγκαιρης, πλήρους και ακριβής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών,

γ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή,

δ) παρακολουθεί τις καταγγελίες και εν γένει προτάσεις των πολιτών που σχετίζονται με τις διαδικασίες καταχώρισης,

ε) ενημερώνει αμελλητί το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 (Α' 62) της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, όπου έχει συσταθεί, άλλως τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αυτής, για τη διερεύνηση υποθέσεων τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος από αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6, όταν διαπιστώνεται παράλειψη τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλιση κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας,

στ) μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των αρμόδιων φορέων σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, και

ζ) δύναται να καταχωρεί το ίδιο διαδικασίες στο πληροφοριακό σύστημα και να αναθέτει ακολούθως στην αρμόδια αρχή θεσμοθέτησης την παρακολούθηση της επικαιροποίησής τους.

Για τη διασφάλιση της ορθής, έγκαιρης και πλήρους καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών στον «Μίτο», το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεπικουρείται από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5.Αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης, επικαιροποίησης και διαγραφής των διαδικασιών στον «Μίτο» είναι οι αρχές θεσμοθέτησης αυτών, δηλαδή οι φορείς που προτείνουν τη σχετική νομοθεσία ή εκδίδουν τις κανονιστικές πράξεις που καθορίζουν τα βήματα και τους όρους διεκπεραίωσης των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών. Τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, ασκούν:

α) για τα υπουργεία, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αυτών ή ελλείψει αυτών, οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, που ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, οι οποίοι συνεπικουρούνται στον ρόλο αυτό από τα Γραφεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων των Υπηρεσιών Συντονισμού του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), και

β) για φορείς, πλην των υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων και των Ανεξάρτητων Αρχών, με κανονιστική αρμοδιότητα βάσει εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου, το κατά περίπτωση ανώτατο όργανο που προΐσταται των υπηρεσιών του οικείου φορέα. Η καταχώριση διαδικασιών αρμοδιότητας των εν λόγω φορέων δύναται να γίνει και από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου υπουργείου, τις οποίες ενημερώνουν αμελλητί, προκειμένου να γίνει εγκαίρως η καταχώριση από αυτές.

Με πράξη τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ή τα κατ' αντιστοιχία αρμόδια όργανα, δύνανται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να μεταβιβάζουν την αρμοδιότητα καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών αρμοδιότητάς τους, στην κεντρική διοίκηση των εποπτευόμενων φορέων τους, που εφαρμόζουν τις διαδικασίες αυτές.

6.Στις περιπτώσεις παράλειψης τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλισης κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, που διαπιστώνεται μέσω καταγγελίας ή αναφοράς ή κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της διοίκησης, το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης είναι αρμόδιο για την κίνηση της προβλεπόμενης διαμεσολάβησης, κατόπιν εκτίμησης των πραγματικών δεδομένων, προκειμένου να επιληφθούν τα αρμόδια όργανα της οικείας αρχής, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

7.Με πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τίθεται σε πλήρη λειτουργία.

Άρθρο 91

Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές

Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου.

Άρθρο 99

Κατάργηση τηλεομοιοτυπίας (FAX) στο δημόσιο

1. Καταργείται από 1η.1.2021 η διακίνηση, μέσω τηλεομοιοτυπίας (FAX), εγγράφων, διοικητικών και μη, μεταξύ των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων και των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Καταργείται, από 1η.1.2021 η διακίνηση μέσω τηλεομοιοτυπίας (FAX), εγγράφων, διοικητικών και μη, μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 100

Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής Επικύρωση των αντιγράφων Τροποποίηση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, αρκεί η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του ενδιαφερομένου, εφόσον το έγγραφο διακινείται ηλεκτρονικά.»
2. Στο άρθρο 11 του ν. 2690/1999 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 13 έως 15 του νόμου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση.».

Άρθρο 101

Αποδεικτική ισχύς ηλεκτρονικών δημόσιων εγγράφων Τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 438 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής: «Την ίδια ισχύ έχουν και τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα των παρ. 3 και 6 του άρθρου 13 του νόμου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση.».

2. Στο άρθρο 449 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «Τα ακριβή ηλεκτρονικά αντίγραφα, τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα και οι εκτυπώσεις αυτών έχουν αποδεικτική δύναμη ακριβούς αντιγράφου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του νόμου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση.».

Άρθρο 102

Αποδεικτική ισχύς ηλεκτρονικών δημόσιων εγγράφων Τροποποίηση του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 171 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Την ίδια ισχύ έχουν και τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα των παρ. 3 και 6 του άρθρου 13 του νόμου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση.».

2. Στο άρθρο 173 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Τα ακριβή ηλεκτρονικά αντίγραφα, τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα και οι εκτυπώσεις αυτών έχουν αποδεικτική δύναμη ακριβούς αντιγράφου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του νόμου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση.».

Άρθρο 103

Ειδικές ρυθμίσεις για τη διαλειτουργικότητα

Το άρθρο 84 του παρόντος υπερισχύει κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης που ρυθμίζει ζητήματα διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης μητρώων και πληροφοριακών συστημάτων φορέων του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 104

Μεταβατικές διατάξεις για την ψηφιακή προσβασιμότητα(άρθρο 12 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102)

Οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα εφαρμόζουν τις διατάξεις του Κεφαλαίου Η' ως εξής: (α) στους ιστότοπους των οργανισμών του δημόσιου τομέα που δεν έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από τις 23 Σεπτεμβρίου 2018: από τις 23 Σεπτεμβρίου 2019, (β) στους ιστότοπους των οργανισμών του δημόσιου τομέα που δεν υπάγονται στην περ. α' από τις 23 Σεπτεμβρίου 2020, (γ) στις εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα από τις 23 Ιουνίου 2021.

Άρθρο 105

Μεταβατικές διατάξεις για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης

1. Όλες οι πλατφόρμες, καθώς και οι υπερσύνδεσμοι παροχής ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών των φορέων του δημόσιου τομέα οφείλουν να μεταφερθούν στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης σε διευθύνσεις με κατάληξη gov.gr το αργότερο μέχρι την 31η.3.2021.

2. Όσοι από τους φορείς του δημόσιου τομέα παρέχουν ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, υποχρεούνται εντός τεσσάρων (4) μηνών να γνωστοποιήσουν στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΨΠ τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που παρέχουν και να επικαιροποιήσουν τον τρόπο αυθεντικοποίησης των χρηστών των ψηφιακών δημοσίων υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 24.

3. Η αναιτιολόγητη μη διεκπεραίωση ηλεκτρονικού εγγράφου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής του πειθαρχικού παραπτώματος της περ. 1γ' της παρ. 1 του άρθ. 107 του ν. 3528/2007 (Α' 26).